A 11 c 308 f 3

Digitized by Google

CAROLI DRELINCURTII

Medici Regii in Galliis;

NEC-NON

Lugduni-Batav. Profeſſoris Practici & Anatomici

PRÆLUDIUM ANATOMICUM,

QUOD

Lugdunenſium in Amphitheatro ſuam ad primam Anatomês ἐγχείρησιν adhibuit.

Editio tertia.

LUGDUNI BATAV.

Apud *DANIELEM à GAESBEECK,*

cIɔ Iɔ c LXXX.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

CAROLI DRELINCURTII

Suam in primam Adminiſtrationem Anatomicam Præfata,

SIVE

PRÆLUDIUM ANATOMICUM.

Collegæ honorandi;
Myſtæ Apollinei quotquot adeſtis;
Túque ornatiſſima, quæ me cingis Spectatorum Corona.

Provinciam Mihi ab Illuſtribus & Nobiliſſimis, hujus & inclytæ Academiæ & florentiſſimæ Civitatis, D. D. Curatoribus & Coſſ. demandatam ut fungar, ornatiſſimos hujus Athenæi Φιλιάτρȣς Anatomen ſum

edocturus. Id certè negotii mihi dati, imprimis operoſum & moleſtiarum plenum ac ſubinde tædioſum eſt. Quis tamen Noſtrûm tantæ molis opus viriliter non aggrediatur, tótque tædia non voret alacriter, finem Anatomes ſi reſpiciat. Is quippe, non duntaxat omni hominum ſorti frugifer eſt cùm ad *Sui*, tum ad *Dei* immortalis cognitionem, τὰ γὰρ ἀόρατα τοῦ θεοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥτε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης *, ſed præſertim omnibus *Apollinis filiis* tantæ frugis eſt ut illius ignoratio ſit illis penitus ignominioſa atque damnoſa. Hæc ſiqui-

* Rom. 1. verſ. 20.

quidem *corporum reſectio*, totius eſt Medicinæ *verus oculus*, *fidiſſimus clavus*, & *tutiſſima pyxis nautica*. Qui proinde Anatomês lucê atque beneficiô non fruitur, morbis tamen gravioribus curandis ſeſe accingit, tanquam Nauclerus oculis & mentê captus, citra clavum & navigatoriam acum, æſtuoſum atque procelloſum in æquor vela pandit, naufragium tandem miſerè facturus; uti faciunt & nominê tenus * Medici plures, non modò ſuæ famæ, cujus jacturâ non tanguntur (*nam infamia non lædit occæ-*

* Hippocrati *perſonati* ſunt hiſtrionum morê! *Medici* quippe *perſonam* ſuſtinent, nihil tamen minùs ſunt.

* *occæcatos & amentes* (ſed quod rei totius caput eſt, miſellam illam corporis humani cymbam morborum fluctibus ultro citróque jactatam, & illorum curæ infeliciter commiſſam, lugubriter tandem ad ſepulcri rupem allidunt & in mortis abyſſum demergunt.

Ne igitur vel maximis ipſis atque ‡ turbulentiſſimis morborum tempeſtatibus ſubortis, corpora vel veſtra, vel vobis aliquando credenda, nau-

* *Fictos* illos ignomimiâ nequaquam afſici idem docet Hipp: ἀδοξίην δηλονότι οὐ προσάπτειν τοὺς ἐξ αὐτέης συγκειμένους.

‡ Elegans eſt certè Hippocratea *Medicorum* cum *Naucleris* comparatio. Nullius enim peritia magis elucet, quàm ſævâ & immanî vel *cœli*, vel *morborum* urgente procellâ.

naufraga fiant, ſed ſalva & incolumia finibus optatis reddantur, magnopere vos hortor, *quotquot circunſpicio* φιλιάτρους *oculatos atque prudentes*, ut cæcam illam & animis veſtris primitus offuſam Anatomiæ caliginem diſcutiatis. Talem profectò, tantíque faciendum in finem Vobis eſt Anatome ſummô in pretiô habenda atque gnaviter excolenda.

Illa porrò duplex eſt, *fortuita* una & *inconſulta*, quam vulneribus viſis * corpori hominum inflictis conſequimur, quámque utpote rudem, ad rudes

* Interdum enim vel gladiator in arenâ, vel miles in aciê, vel viator à latronibus exceptus ſic vulneratur, ut ejus interior aliqua pars, & in aliô alia aperiatur, &c. *C. Celſ. Præf.*

rudes Empiricos ablegamus; *artificialis* altera atque *conſulta* & illuſtrium Medicorum propria, quæ induſtriè ac ſolerter partes alias ab aliis diſjungit atque reſecat, nec ex unâ plures effingit, nec ex pluribus unam exhibet; ſed quæ connatæ ſunt atque conjunctæ, connatas atque conjunctas relinquit; at è diverſo, naturâ ſuâ ſejunctas atque ſecretas, mutuò tamen ſibi aſſociatas atque cohærentes diſſociat & abalienat *.

Hæc

Præf. in Lib. 1. Τὴν ἐκείνην τὴν ἐκ τραυμάτων ἀνατομὴν τὴν κατὰ περίπτωσιν καὶ πολυθρύλλητον *Gal: vocat* 1. *&* 2. *Adm: Anat:*

* Et hæc rurſus vel *ſpirantium* eſt hominum, vel *defunctorum*. Herophilus namque & Eraſiſtratus nocentes homines à Regibus ex carcere acceptos, vivos inciderunt. Crudele ſiquidem Sibi non proponebant homi-

Hæc autem Anatome apud nos unicè *Practica* & inſimul *Scientifica* audit, atque propterea *Theoreticæ* & *Hiſtoricæ* alteri, jurê meritóque eſt opponenda, vocitandáque *Scientia factiva, quæ partis cujuslibet humanæ nomen, figuram, ſitum, connexionem, communionem, ſubſtantiam, magnitudinem, numerum, actiones* * & *uſus rimatur & patefacit.*

Hanc

hominum nocentium, & horum quoque paucorum, ſuppliciis remedia populis innocentibus quærere. Sed ſcelus iſtud C. *Celſus* execratur; Exhorret enim *ſalutis humanæ præſidem Artem, non ſolùm peſtem alicui, ſed hanc etiam atrociſſimam inferre.*

Cadaveroſam autem ſectionem, quam hîc *Practicam* atque *Scientificam* Anatomen voco, *Celſus* idem *neceſſariam* nuncupat *mortuorum lacerationem*; Galenus verò, τὴν ἐγχείρησιν vocitat τὴν Ἀνατομικήν.

* *Cadaveris* proſectorem *partium actio-*

nes

Hanc igitur Practicam Anatomen Vobis explanaturus atque demonſtraturus oculatiſſimis φιλιάτροις, illam rurſus diviſurus ſum in *Particularem*, quæ unius duntaxat vel † alterius partis ſtructuræ ſtudet, reliquis intactis, non minoris mehercle ad praxim momenti; & *Univerſalem*, quæ ex æquo omneis omninò corpus humanum parteis integrannes detegere numeroſi negant vitilitigatores, altum nimis ſapientes. Sed diſcant illi rudes, depreſſam, reſilientémque *cadaveroſam Epiglottida*; adductum inſuper, remiſſúmque *cadaveris muſculum* &c. partium *actiones prodere* luculenter.

† Veſtrûm quippe plurimi unius duntaxat vel *pancreatis*, vel *conarii* deſideriò tenentur. Sed quod dolentius eſt, propudioſum iſtud damnoſúmque cacoëthes ægrô Veſtrô ſeneſcit in corde, nec-non indies. *Veſtros, uti gangræna*, ſerpit *ad Contubernales*.

granteis indagat, aſſequitur, disjungit, contemplatúrque: ac proinde hæc poſtrema priorem includit, illáque longiùs atque latiùs ſeſe diffundit. Quocirca, qui hanc *Univerſalem* ſuâ ἐγχειρήσει conficit, conficit & *Particularem*; quíque inſuper, majorem illam atque latiùs patentem perdocet, minorem & alteram longè ſtrictiùs arctatam itidem perdocet.

Illam ergo, quam (*Vos Aſclepiadea Juventus*) nactus ſum docendi ſpartam ut aggrediar, *Univerſalem* hanc anatomen quadripertitam eſſe primùm profitebor, & ſubinde ſigillatim illam omnem edocebo, τὴν δηλονότι ὀστεολογίαν,

*γίαν, τὴν σαρκολογίαν, τὴν σπλαγχ-
νολογίαν καὶ τὴν ἀγγειολογίαν*, prout ſcilicet haccè meâ Anatomicâ praxî, vel *oſſa* ſuis & cartilaginibus munita, & ligamentis colligata; vel *muſculos* ſuis tunicis obvolutos atque diſcretos; vel *viſcera* varios ad uſus ſubſtantiâ multiformî dotata & confertiſſimô adipê offerta; vel *vaſa* denique *triplicia*, *arterias*, *venas* (quibus includo lacteas & lymphaticas) & *nervos*, ſum proſecuturus atque diſcriminaturus.

Quaternæ autem partes illæ, methodô duplici & docentur & diſcuntur, *Syntheticâ* nimirum & *Analyticâ*. *Synthetica* à ſimplicioribus illis orditur è quorum harmo-

nicâ compoſitionê tota corporis exurgit συμμετρία, ac proinde ſeorſum ſpeculatur * tanquam diverſa, quæcunque illius Anatomico cultello ſubjecta ſunt, quæque quindenariô numerô concluduntur, ſi modò talem ac tantum auſim

* *Architectus* quidem diruit, ædificat, mutat quadrata rotundis: *Anatomicus* verò, haſce *Jobi* τὰς οἰκίας πηλίνας, *argillaceas ædes* deſtruit reverâ, ſed illas nequaquam extruit. Ejus itaque *Synthetica Methodus* propriè nulla eſt, *niſi in compingendô ſceletô.* Aliàs enim, hominem componit nuſquam, niſi mentê-tenus. Illum quippe tot portiunculis conſtructum eſſe docet, quot ſeorſum cadaveribus in aliis, atque aliis, ſuâ percepit αὐτοψία. Sed tot partium illarum procreatio mirifica, compagéſque miranda, unius eſt Opificis ſummi, ſummum Opus, οὗ χεῖρες ἔπλασσάν με, καὶ ἐποίησάν με, *cujus manus me finxerunt, & me fecerunt*; καὶ οὗ ὀφθαλμοὶ ἀκατέργαστόν μου εἶδον, *& cujus oculi me viderunt informem.* Job: IV. verſ. 19. & X. verſ. 8. Atque Pſalm: CXXXIX verſ. 16.

ſim numerum Vobis ſpondêre, antequam, *ut aiunt*, vel rem ipſam acû tetigerim, vel erectum in illorum fontes digitum intenderim, *oſſa* nimirum, *cartilagines*, *ligamenta*, *fibras*, *tendines*, *membranas*, *arterias*, *venas*, *nervos*, *humores*, (nam & oculorum humores anatomiæ ſunt ſubjectum) *carnes*, *adipem*, *cutem*, *pilos* & *ungues*, quæ tanquam ſenſibilia corporum noſtrorum elementa contemplatur, è quorum concurſû & copulâ, miranda illa totius corporis humani compages exoritur, quæ nunc *analyticâ methodô* ſuas in parteis integranteis eſt reſolvenda. Noſtris igitur manibus diruendum

dum venit operoſum illud atque mirificum cœleſtis & immortalis animæ terrenum caducúmque nuper *tabernaculum* [1] atque *templum*, [2] ſeu ut aptiùs [3] eloquar, *ergaſtulum*, in quod conjecta *Divinæ iſthæc auræ* [4] *particula* tot mirificas

1 Τὴν ἐπίγειον ἡμῶν οἰκίαν τοῦ σκήνους, *terreſtris domus noſtra tabernaculum* Divus dixit Paulus 2 *Cor*. V. *verſ.* 1.

2 Τὸν τοῦ Θεοῦ ναὸν, *Dei templum*, Apoſtolus Gentium idem fideles vocat 1 *Cor*. III. *verſ.* 16.

3 Abſit blaſphemia dicto. Iſtud enim *aptiùs*, ſacrum textum nequaquam emendat, ſed meum unicè collineat in ſcopum *humanis de functiônibus indefeſſis*. In *tabernaculis* nempe, vel in *templis*; tam improbô laborê homines deteruntur nūnquam, ac ſuis in *Ergaſtulis* mancipia.

4 *Horatianam* iſtam *animî periphraſin* vel in *Xenophontem* refundo, ipſi namque *Memorabilium* 4. ἡ ἀνθρώπου ψυχὴ τοῦ θείου μετέχει, *hominis anima Divinitatis particeps eſt*: vel in *Platonem* regero, ipſi quippe *homo*, non duntaxat, uti *Divo Paulo*, & *Arato*,

ficas atque ſtupendas operationes exercebat.

Quum igitur ſpiritus ille cœleſtis, cadentê morbis hocce corporê, ſuum ad Datorem ‡ avolaverit, nobis hoc inane ſuî domicilium † reliquit, quod Ædepol, quoniam inane & prorſus inhabitabile relictum eſt, demoliemur funditus, non quidem in odium Sacroſanctorum adorandi

Arato, οὐράνιόν ἐστι θεῶν γένος; *Divinum atque cœlêſte genus eſt*, ſed & θείας μετέχει μοίρας, *Divinæ ſortis particeps eſt.*

‡ *Redeuntê ipſô pulverê in terram quemadmodum fuerat: Spiritû autem redeuntê ad Deum qui dederat illum.* Eccleſiaſtæ XII. verſ. 9.

† A corporê ſecedens *anima*, *relinquere* dicitur ab Hipp: *ſuî domicilium*, atque *tabernaculum*, *frigidum*, *mortaléque ſimulacrum*, ἀπολείπει ἡ ψυχὴ τὸ τοῦ σώματος σκῆνος, καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὸ θνητὸν εἴδωλον.

randi Numinis operum, ut id criminis olim ſtultiſſimi hominum *Abderitæ*, in Philoſophorum ſapientiſſimum cadavera diſſecantem * *Democritum*, injurioſè conjiciebant. Abſit ab animis veſtris vel levior de me cogitatio uſque adeò criminoſa, atque in ipſam Divinitatem ſuſpiciendam tantopere injurioſa. Quin potiùs, vobiſcum id reputetis velim (*quotquot adeſtis genuini Apollinis alumni*) me *Galeni* exemplô ‡ atque hortatû per-

* Uti conſtat ex Epiſt. 2. Hipp. ad Damagetum.

‡ *Is quippe* lib. 3. de uſû pert. cap. 10. *veram in eô pietatem collocat, ut quam in hominê condendô Dei ſapientiam, virtutem & bonitatem perſpectam habet, hominibus aliis illam omnem patefaciat:* νομίζω τῦτ' εἶναι τὴν ὄντως εὐσέβειαν &c. εἰ γνοίην μὲν αὐ-

τὸς

[1] permotum hujuſce mirabilis [2] opificii textum ſingulatim atque minutatim [3] retexere, non duntaxat ut Divini noſtri Textoris [4] (*atque Fictoris, qui ex* pulverê & lutô, *talia nobis*

τὸς πρώτους, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξηγησαίμην, οἷος μὲν ἐστι τὴν σοφίαν, οἷος δὲ τὴν δύναμιν, ὁποῖος δὲ τὴν χρηστότητα.

1 Ille etenim rurſus *eodem loci* nos hortatur ut ab Artificum operibus quæ miramur, in ſummi Noſtrûm & rerum omnium Opificis Artem extollendam deducamur. ὡς γάρ φησι, τὴν Φειδίου κρίνεις τέχνην, οὕτω καὶ τὴν τούτων ἁπάντων ἐξέταζε δημιουργοῦ, *uti enim*, inquit, *Artem Phidiæ expendis, ita & illius Artem qui omnia condidit excute atque perpende.*

2 Id etenim Deus ipſe *in abditô artificiosè confecit*, velut *in imis partibus terræ*. Pſalm. 139. verſ. 15.

3 Nullô certè *Penelopês* nocturnô dolô, ſed propalam & fidê bonâ.

4 *Δέρμα δὲ καὶ κρέας με ἐνέδυσας, ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις με ἐνεῖρας. Cutê & carnê induiſti Me? Oſſibúſque & nervis* TEXUISTI *Me?* Job. x. verſ. 11.

nobis ac tanta ‡ *finxit præcordia, quanta noſtris pectoribus imis condita gerimus*) perfectiſſimam bonitatem, ſapientiam ſummam, atque potentiam inſuperabilem * ſupremis ipſe laudibus efferam; ſed mirum illud præterea quod tectum eſt partium noſtrarum artificium, Vobis, *prudentibus rerum æſtimatoribus*, retegens, erumpatis & ipſi, veſtri

‡ Hominem è pulverê cretum eſſe liquet è *Gen.* III. *verſ.* 19. *Job.* VII. *verſ.* 5. & *Eccleſ.* XII. *verſ.* 9. Eundem verò *lutô fictum eſſe*, non à fabuloſô *Titanê*, ſed à Verô Cœlorum ac Terræ *Conditorê* conſtat apud *Jobum* hiſce viſcera Dei commoventem, Μνήσθητι, ὅτι πηλόν με ἔπλασας, εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀποστρέφεις. *Recordare* quæſo, quòd *argillam*, & *lutum*, *finxiſti Me*: *Et in pulverem reduces Me?* Cap. x. verſ. 9.

* Τὴν πλεωτάτην χρηστότητα, τὴν ἄκραν σοφίαν, καὶ τὴν τε δύναμιν ἄμαχον. Galen. ibid. 3. de uſû part.

ſtri in Creatoris laudes ſempiternas, his vel ſimilibus verbis, *Celebro Te, eò quòd ſuſpiciendis operibus iſtis in admirationem traducor: Celebro mirabilia opera Tua, quàm maximè novit animus meus.*

Non celata eſt vis mea Tibi ex quô factus ſum in abditô, artificioſè confectus, velut in imis partibus terræ.

Maſſam meam vident oculi Tui, & in Librô Tuô hæc omnia ſcripta ſunt, ex quibus diebus formabantur quum nondum ullum ex eis extaret.*

Nónne ſicut lac fudiſti Me? Et tanquam caſeum coagulaſti Me?

Cutè & carnê induiſti Me?
Oſſi-

* Pſalm. 139. verſ. 14. 15. & 16.

Oſſibúſque & nervis texuiſti Me[1]*?*

Et hâc certè tantâ, támque mirificâ corporis mei fabricâ totus afficior admirationê; præſertim, dum ruminor preſſiùs *quantulâ*, & quàm *rudî* materiæ molê hocce Tuorum exurrexerit Operum complementum? Quàm mirabiliter, & quàm affabrè *partis uniuſcujuſque*[2] *delineationi præfueris?* Quantâ præprimis induſtriâ mihi *plantaveris*[3] *Aurem?* Quantóve artificiô meorum *Oculorum mirabilia*[4] *formaveris?* Quàm denique po-

[1] Job. x. verſ. 10. & 11.
[2] Jer. 1. verſ 5.
[3] Pſalm. xciv. verſ. 9.
[4] Eâd. Pſalm. nec-non Prov. xx. verſ. 12. Et Exod. iv. verſ. 11.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

potenter *de pulverê* quidem *terræ Me* [1] *finxeris*; Sed quàm ſapienter *meas in* [2] *nares halitum inſufflaveris vitæ? Cùm* [3] *Tu ſis* deinde, *qui eduxiſti Me ab uterô, faciens ut ſecurus agerem ad ubera matris meæ, Tibi innitor inde ab uterô,* -- & *in Te eſt laus mea jugiter* [4].

Tales certè [5] *hymnos* Deo dum publicè canam, (*ut cum Sapienti Galenô verba ſapientiæ rurſus eructem,*) meo illi Sacroſancto Conditori acceptio-

[1] Gen. 2. verſ. 7.

[2] Ibid. & 1 Cor. xv. verſ. 45.

[3] Pſalm. xxii. verſ. 10. Job. x. verſ. 18. & Jer. 1. verſ. 5.

4 Pſalm. lxxi. verſ. 6.

[5] *Sermonem* enim iſtiuſmodi (eôdem in contextû) *Sacrum* Galenus vocat, & *veri hymni* nomen illi tribuit, τὸν γὰρ ἱερὸν λόγον καὶ τὸν ὕμνον τὸν ἀληθινόν φησιν εἶναι.

ptiorem eſſe me profitebor, quàm ſi * *taurorum hecatombas ei plurimas ſacrificaverim, & caſias atque aliorum* odoramentorum & *unguentorum myriadem illi ſuffumigaverim.* Veſtram igitur hodiernâ lucê, (*Auditores curioſiſſimi & ſagaciſſimi*) mirationem occupare liceat, haud quidem Vobis offerendo *rudia* illa & ſemper *inanima mortalium manibus*, multæ revera ætatis atque plurimæ famæ, *caduca* tamen confecta hominis ſimulacra, & quorum opifices Pagana gens olim elogiis propemodum Divinis extulit, v. gr. Phi-

* Τῶν ταύρων ἑκατόμβας αὐτῷ παμπόλλας καλλιερήσαιμι καὶ τὰ ἄλλα μυρία μύρα θυμιάσαιμι καὶ κασίας. Gal. cod. lib. 3. de uſu part.

Phidiæ *Venerem*, Polycleti *Herculem*, Alcamenis *Ityn*, Lyſippi *Alexandrum* & *Hephæſtionem*; Praxitelis demum *Cupidinem*, atque *Minervam*. Nullus inquam talia Vobis obtrudam opera, eorum opifices, veſtris collaudationibus ut excipiatis, ſed Perfectiſſimî & Immortalîs Noſtrûm Opificis, hoc opus, jam quidem abſolutiſſimum, ſed inſimul immortale quondam futurum (*nam mortè licèt caro hæc ceciderit**, *hæc tamen ipſiſſima reſurget, non per ali-* *quot*

* *Equidem ego novi Redemtorem meum vivere; & poſteriorem ſuper pulverem reſurrecturum: Et poſtquam Vermes confoderint iſtud, evigilantê Mê; tum carnê meâ Me viſurum eſſe Deum.* Job. XIX. verſ. 25. & 26.

quot famigerata ſecla , ſed æternùm victura) Veſtris oculis ſubjiciendo ; quod certè ; uti Solemne eſt Artis Altiſſimæ, *nullis noſtris elogiis ſatis proſequendæ*, Specimen ; ita eſt & Univerſi archetypus ; & μέτρον * ἁπάντων, καὶ θαῦμα θαυμάτων, *rerum omnium menſura & mirabilium* omnium *mirabile* maximum †.

Miremur ergo ſuis numeris omnibus completiſſimum illud tanti Opificis, tantum Opificium ; & ex innumeris illis ; quæ deinceps, *hoc intra cadaver* ; acerrimâ noſtrâ contuentes oculorum aciê, nos in admi-

* Juxta *Protagoram* in Platonis *Theætetô.*

† Immo, θαῦμα θεῖον, *miraculum Divinum* eſt, Platonem apud eundem.

admirationem rapient, utpote quæ paſſim Divinitatis characteribus impreſſa ſunt, & ſummì artificis, ipſiſſimî ſcilicet Dei digitum ubivis oſtentant, hæc pauciſſima anteoccupare mihi fas eſto, & primò quidem, ut id ipſum quod in *exequutione poſtremum* * erit, in admirabilitate *primum* ſit, mentis noſtræ vî varias illas corporis noſtri baſes atque columnas, numeroſam ſcilicet illam tot fulcrorum compagem, *ducentis quadraginta & octo* ‡ *conſtructam oſſibus*, mul-

* *Partes etenim molles priùs reſecabo, omnes ad unam; ſubindè verò* oſſifragium *aggrediar, atque minutatim oſſa ſingula contundam & effringam, ut illorum interiora oculis agnoſcamus.*

‡ Huic certè computationi ſi minora iſthæc oſſicula quæ *ſeſamoeidea* nuncupant, acce-

multiplicî tum diarthrωſî, tum ſynarthrωſî, tum ſymphyſî tam arctè conjunctis atque compactis, ut *Unum* ſint & *non Unum*, contemplemur.

Innumerabiles præterea illorum vel ſolidiorum cavernulas atque cryptas medullares, vel fuſcas, vel candicantes, vel purpureas; atque etiam *cartilaginoſas tot oſſium* incruſtationes atque ſuggrundas, mucorê tam lubricô delibutas, & inſimul tot ligamentis inſtructas atque colligatas ſpeculemur.

Ex

accedunt, *trecenta & octo* computanda venient univerſé. Nam capiti 60 tribuere eſt, trunco autem 68; Artubus verò ſupernis ac inferioribus 120; Flexibus porrò digitorum 60, *Seſamî* figurâ.

Ex illis oſſium antris denſiſſimam quæſo *muſculorum ſylvam* ingrediamur, ubi, *deductorê Deô*, hocce anatomicô cultellô ſupra * *quadringentos. cæſuri ſumus lacertos*, qui hanc oſſium machinam, in omnem poſitionis differentiam, ſurſum & deorſum, dextrorſum ac lævorſum, antrorſum atque retrorſum, necnon introrſum & extrorſum impellunt., Priuſquam autem à muſculis revellamur, illorum tum *capita*, tum *ventres*, tum denique *caudas* ſumus amputaturi longè ſupra *quadringenta*, muſculorum enim com-

* Calculis etenim, *quantâ poſſum fidelitate*, ſubductis, muſculi *octodecim* ſuper *quadringentos* in computationem veniunt.

complures ſuapte naturâ *bicipites*, *tricipites*, *διγάστρους* atque *bicornes* eſſe patefaciemus.

Nec modò id miraculî, noſtri præ ſe ferunt lacerti, ſed illorum alii, vel per *trochleam* oſſeam, vel per *crenam* oſſibus inſculptam traducuntur, uti contueri eſt *in oculorum amatoriis ſuperioribus*; in *bicipitis* qui cubitum flectit *alterô capitê*; in femoris *pyriformî* & *obturatoribus*; in pedis extenſoribus *tibiæô atque peronæô poſticis* &c.

Imò quidpiam hiſce mirabilius attendere eſt, eorum ſcilicet aliquot caudam gerere non vulgarî (*inſtar aliarum tendinê præditarum*) lævorê

conſpicuam, nec ſimplicî ſubrubicundô atque ſubcæruleô, candorê, *matris-perlarum æmulô*, rutilantem, uti paſſim alibi; nec ſimpliciter *bifidam*, ut in *bicorni* extenſorum carpi alterô, & *in tibiæô poſticô* pedis extenſorum unô; nec vulgariter ramoſam atque multifidam, ut in ſedecim digitorum *extenſoribus ſex * communibus*, ſed præciſè *quadrifidam* atque *quadriforem*, uti compertum erit cuivis inſpicienti *in muſculorum ſublimium ſex & decem † tendines*, qui

* *Pollices* enim, ſuis extenſoribus ſingulatim donantur. Reliqui autem digiti, manuum quidem *duos*, pedum verò, *quatuor* communes nacti ſunt muſculos extenſores.

† Noſtris enim digitis ſedecim, (*pollices quippe quaterni, ſuos quidem flexores, ſed nequa-*

qui primas atque ſecundas fle-ctunt artuum phalangas.

Inſuper his, in alios intro-ſpicere erit non *caudâ*, ſed *ventrê*, ad aliorum muſculo-rum trajectionem pertuſos, uti artificium iſtud ob oculos ponam, muſculos demonſtrans *ſtylocerato-hyoeideos*, qui *di-gaſtricos* maxillæ inferioris tranſmittunt.

Atque demum, *alia ut in-numera circa muſculos mira-bilia taceam*, illorum alios, *Vobis*

quaquam pertuſos obtinent) inſunt muſcu-lorum *quatuor*, quos *flexores ſublimes* voci-tant, *quadricornes caudæ*, quæ ſingulæ ſic *quadrifariam* diviſæ, ſedecim formant ten-dones, qui mediô ſuî corporê pervii ſunt, ut muſculorum, quos *flexores profundos* nun-cupant, ſedecim itidem tendines, illos per-meent, atque ſic extremas attingant fle-ctántque digitorum phalangas.

Vobis oculatiſſimis Viris, ſum exhibiturus, mediô ſuî corporê craſſâ, numeroſáque, non ſuos peculiares in uſus, ſed in univerſi corporis utilitates ſummas, *vaſa tranſducentes*, uti Vobis contueri dabitur in alterô *cervicem flectentium parî*, quod à trigonalî figurâ *ſcalenum* nuncupant, quódque *nervi* & *arteriæ* * *brachiales* trajiciunt atque permeant.

Illinc oculorum obtutus corporis in univerſi & planitiem & intimiores etiam receſſus ſi converto, circumſpiciam illico mirabundus *arteriarum* & rivulos innumeros, & flu-

* *Venæ* verò non item, uti fallaciter ſcribunt.

& flumina numeroſa, illos omnes microcoſmî tractus ſuis brachiis & largiter amplexantia, & ubertim irrigantia.

Illis, præterea, *partes omnes circumfluentibus*, rivis, ſummatim annumerandi ſunt contigui & ipſis ſingulatim innumerabiles *venarum* tubi, quos eôdem oculî circumjectû arteriis vel incubantes, vel accubantes conſpicere eſt, qui ſanguinem arterioſum ſingulis à partibus in Cavam, *veluti ſuum in Mare*, dum revehunt, plurimis hiantibus quaſi valvis donati ſunt, quò ſanguinem refluentem moderentur.

Partibus iſtis poſtquam *ſa-*

cratiſſimum illum quem Deus in nobis *funem* * *argenteum* contorſit adjunxero & annexuero, nemo Veſtrûm omnium eſt, quem ſummam in admirationem non ſim tradu&turus, *medullam* enim *ſpinalem* dictam, veſtros ante ocu-

* Sic enim propter ſua, *miræ tenuitatis, & quâvis carbaſô tenuiora*, filamenta candicantia, aut fibrillas niveas, longè rectiùs atque ſignificantiùs deſignatur, quàm ubi *medulla* vocitatur *ſpinalis*. Totus enim *argenteus* ille *funiculus*, filorum & fibrarum albentium, *aranei tenuiſſima vincentium ſtamina*, congeries atque complexus eſt, qui medullaris ſubſtantiæ hilum vix habet, niſi in mediâ, ſupernâque ſuî partê cerebro cerebellóque conterminâ. Sacrum igitur illum *argentei funis* luſtricum (*ut ita dicam*) parentem, Virum Phyſicâ ſcientiâ Divinitus afflatum atque perfuſum ſuſpiciamus & veneremur, quòd (*in myſticô & allegoricô Eccleſiaſtæ cap. ult. verſ.* 8.) hoc ſingulare nervoſæ propaginis artificium tam ſignificantî & perappoſitô vocabulô nobis detexerit.

oculos ſtatuam revera τὴν *πεπιλημένην* * ſeu numeroſis *funiculis*

* Hanc meam fidem obſtrictam Publico, publicitus liberavi; totius enim ſpinæ oſſea acumina retudi atque diffregi, ejúſque membranas ſanguine roſcidas exhibui, ſingulaque nervorum paria ſuis arteriolis irrigua, & ſuis gangliis ſtatim ab exortū munita detexi; atque demum, ſpinalem hanc medullam ex ejus oſſeâ vaginâ eduxi, ínque minutiſſima fila diſcerpſi atque diduxi, illáſque filamentorum, *quovis ſericô tenuiorum, & quibuslibet araneæ telis ſubtiliorum*, ſuper chartâ explicatas myriades curioſis oculis ſubjeci. Abſit tamen (*mi φιλίατρε*) ut hoc inventum apud te glorier, meos enim ante Majores natos, *τούτων τῶν νεύρων ἶνας ἀραχνῶν λεπτοτέρας ὁ Γαληνὸς ἔλυσεν*, *illorum nervorum fibras in filamenta aranei telis tenuiora diſſolvit Galenus* (lib. 1. de ſem. c. 10.) Probe ſiquidem tenebat, eſſe nervorum interiora, *fibroſa*, uti luculentam nobis ſuper eâ re (*lib. 1. de muſcul. motu c. 1.*) fidem facit his verbis, *ἡ οὐσία τοῦ σώματος τῶν νεύρων, ὡς εἰ νοήσαις πεπιλημένον τε καὶ πεπυκνωμένον, καὶ διὰ τοῦτο σκληρότερον γεγονότα τὸν ἐγκέφαλον*, *ſubſtantia corporis nervorum* talis eſt *ac ſi concipias coactum & denſatum, ideóque durius factum* eſſe *cerebrum*. Sicut autem nervos Galenus agnoſcit *ſtipatum* eſſe

culis denſatam, atque innu-
merabilibus *fibrillis* conſtipa-
tam,

eſſe *cerebrum*, ita pariter, totam medullam ſpinalem docet eſſe *cerebrum compactum* atque *conſtipatum* τὸ τοῦ νωτιαίου σῶμα παραπλήσιον εἶναι ἐγκεφάλῳ πεπιλημένῳ τε καὶ διὰ τοῦτο σκληρῷ γεγονότι. *ibid. lib.* 1. *de muſc. motu*, *c.* 1. Ex illâ profectò Galeni doctrinâ, veritas elucet una & altera, primùm quidem *cerebrum* preſſius atque contractius in ſacram fiſtulam cogi, elongari atque deduci; *nervos* deinde, nil aliud eſſe quàm cerebrum coactum atque compreſſum & coarctatum. Cùm autem ex adductis conſtet & ſpinalis medullæ truncum, & illius ſurculos (*nervos nimirum*) maximam partem eſſe fibroſa, conſequens eſt illorum radices, cerebrum nempe atque cerebellum, maximè itidem *fibroſas* eſſe, uti profectò palam & ante oculos fibras illas poſui in cerebri, cerebelliſque Anatomicâ meâ ἐγχειρήσει, idque potiſſimùm in eminentiis illis cerebri maximis, quæ *Striatæ* viſuntur, & quarum *Striæ* nihil aliud ſunt quàm *congeries & faſciculus fibrarum nervoſarum*, quæ cum aliis undecunque à cerebrò & cerebellò protenſis, coëunt demum (*ſed cum præparcâ medullâ*) in prægrandem illum caudicem, quem *medullam ſpinalem* vocitant.

tam, quibus, *ceu fimbriâ denſâ*, exornatur, ſuæ non modò per univerſum oſſeæ thecæ decurſum, ſed præſertim, ubi equinæ caudæ adinſtar longè latéque ſe pandit; ſeu potiùs, dum *Solis* morê vivificos undique radios ejaculatur, *nervulos volo innumeros ſpirituum animalium convectores*, quibus noſtri corporis *compagem univerſam* colluſtrat & impellit, & quos ſingulatim enumeraſſe, non minùs Divinum foret, quàm vel *capitum noſtrorum pilos*, vel *Cælorum*, ac *Oceani*, ſtellas, arenuláſque recenſuiſſe * numerando.

Viſce-

* Unius ſiquidem eſt *Dei* & *capillos* numerare, *Matth.* x. *verſ.* 30; Et numerum ſupputare *Stellarum*, *Pſalm.* CXLVII. *verſ.* 4; Et *arenam* denique, Nobis prorſus *innumerabi-*

Viſcerum ſtructuram enucleatim excutere ſi aggrederer, occiduus jam hicce dies citiùs me deficeret (*abſit ſuperbia dicto*) quàm dicendi finem facturus eſſem. Subſiſtam ergo, vel præ ipſô, *tot Nutritiorum, tótque Generantium organorum*, liminê, utpote tot illorum mirificiſſimis operationibus obſtupefactus.

Poſt illud, *nihiloſecius*, ſalutatum limen, (*meâ jam extaſi ſolutus*) ab hôc Amphitheatrô pedem non referam, nec dicendi filum abrumpam, quin

rabilem Ôſ: 1. *verſ.* 10, ſuô commetiri numerô:

> Οἶδα δ' Ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν, καὶ
> μέτρα θαλάσσης.
>
> *Menſura eſt Pelagi, & numerus Mihi*
> *notus arenæ.*

quin priùs ab *infimô ventrê*, me ſubvexerim in cordis & atria, *quæ auriculas vocitant*; *&* thalamos, quos, *variis tricuſpidibus hamatos*, *numeroſiſque hemicyclis obvallatos*, ſpecus aut ventriculos nuncupant.

Ex hâc ſplendidiſſimâ *Solis* noſtri *Regiâ* * me ſubducens, lubens contuerer illius *ventilabra* atque *ſpiracula*, pulmones nempe, unà cum annexis *quintuplici* ‡ illorũ *lobô*, & numero-

* *Regia ſolis erat, ſublimibus alta columnis.*
Ovid. Metam. l. 2. verſ. 1.
Quidni ergo *Regiam* mihi foret licitum *ſoli microcoſmico* tribuiſſe; & quidni rurſum, *Regiæ* illius *ventilatæ* meminiſſe juvaret, ſiquidem illa *Regia* & laudatior & ſalubrior eſt, quæ ventis undecunque verberatur.

‡ Ἔστι γὰρ ὁ πνεύμων πέντε ὑπερκρυφάσιας ἔχων, ἃς δὴ καλέουσι λοβούς. *Palmo enim quin-*

meroſiſſimis illis *fiſtulis Æoliis*, quæ tubulos ſuos acceptos referunt concavis pluribus orbiculatim colligatis teſſerulis cartilaginoſis, à quibus ita compactis atque cohærentibus, cartilaginei atque membranacei, nervoſique exurgunt tubuli aërei, qui *bronchia* vocitantur, quíque denſis in locis veluti confracti ſunt, ubivis tamen amicâ copulâ membraneâ conjunguntur atque revinciuntur, ut quaquaverſum in pulmones flabellandos fiſtularum morê diducantur & exporrigantur.

Ab

quę habet ſummitates, apices, vertices, vel *faſtigia, quæ fibras aut lobos nuncupant.* Hippocrates libellô de Anatome. Quàm ergo & *Hippocratea veritatis* tantæ, & ipſius *Natura* malè gnari ſunt, qui ſcriptitant *Pulmo-*

Ab illis fiſtulis aëriis evehamur ad ipſarum truncum, qui tot *inter ſe ſimilibus annulis conflatur*; *Tracheæ* enim *arteriæ* * *orbiculi*, eâdem analogiâ ſibi mutuùm & ſupercubant & ſuccumbunt, congeneribúſque carnoſis, muſculoſíſque fibris concatenantur. Attamen orbes illi, ſicuti Suî anticis, lateralibus & externis partibus gibberi & aſperi, atque candicantes cernuntur, ita profectò & iiſdem partibus illis

Pulmonibus quatuor duntaxat ineſſe lobos.

* Significantiùs dixit Hippocr. *lib. de corporum reſectione*, *ταύτην τὴν ἀρτηρίην τοῖς κρίκοις ξυγκειμένην εἶναι ὁμοῤῥύσμοις*, *annulis conſtare hanc arteriam eâdem ſeriê diſpoſitis, ſeu circulis coagmentari ejuſdem ſpeciei, ejuſdémque figuræ & inter ſe vicinis atque finitimis, conterminiſque.*

lis cartilaginoſi ſunt, & *dimidiati* duntaxat *annuli*, vel *hemicycli* *, vocitandi veniunt; quod enim in illis reliquum circulî complet, id univerſè in poſticis & internis ejus ſedibus planum, atque læve, purpureúmque, nec-non membranaceum eſt.

Hemicyclorum autem illorum caput & operculum *larynx* audit, qui *quadruplicî*, *multiformîque cartilaginè* compactus & coagmentatus eſt. Alia quippe Turcicum, *quô ſagittas ejaculaturi pollicem ſibi muniunt*, æmulatur annulum; & ab anticâ, gracilî atque

* Ἔστι γὰρ ὥσπερ σίγμα τῶν χόνδρων ἕκαστος, ὅθεν οἶμαι σιγμοειδεῖς αὐτοὺς ὀνομάζουσί τινες. *Gal.* VII. *de Uſû Part.*

que depreſſâ partê, ſenſim raſſeſcit, ínque poſticam latiorem aſſurgit *.

Alia verò, *ſcuti* † quidem ormâ percrebuit, ſed protuberantiæ ſuæ anterioris ergò, *Malî Adamî* ludibriô magis infamata eſt, quaſi ex traduce, & ab illô πρωτοπλάστῳ in Nepotes, damnoſum illud *Paradiſeum pomum* noſtris in faucibus inhæreſceret.

Alia deinceps, *urcei* ‡ *aquarii*

* Hæc κρικοειδὴς *Gal:* dicitur *Lib: de Vocal: inſtr: diſſect:*

† Ac idcirco θυρεοειδὴς dicitur *Libellô de vocalib: inſtr: eôdem.*

‡ Atque propterea Ἀρυταινοειδὴς *ibid:* nuncupatur. Hanc porrò, nec *bifidam* norunt, nec *articulô mobilem*. Sicut namque ſurſum eſt *fiſſa*, atque adeò *quadripertita*, ſive *quadruplex*, ita certè *arthrodiâ* ad baſin, cum annulari cartilagine, mobiliter committitur.

rii labrum exhibet, concreſcitque ex unius & alterius, *quæ utrinque & ſurſum* bifida *eſt*, cartilaginis conglutinatione.

Alia demum, *ſcanſilis hederæ folio* vulgariter aſſimilatur; verùm, illius *officii* * *cauſâ* aptè congruentérque vel *ſublicio ponti*, vel magis adhuc appoſitè *Elateri* (*elateris enim morê*, citra muſculos, *vel in ipſis cadaveribus movetur*) comparaveris; alternis enim, eſculentorum in cibariam ſyringam detruſorum ponderê deprimitur; ſed mox ſpontê ſuâ reſilit atque reſurgit; virtutê ſiquidem elaſticâ, *quâ pollet*,

‡ Id officii eleganter & ab *Hipp:* Lib: de Corde; & à *Philoſophô* de part: Anim: III. c. 3. deſcribitur.

pollet, ſeſe protinus erigit, ne reciprocantis ſpiritûs iter intercludat.

Quinta porrò, quam his *quatuor* annumerant, non *cartilago*, ſed *membranea* * utrinque *rimula* eſt, in internis thyroideæ lateribus effecta, *illius adinſtar ligulæ, quam fiſtulatores ex tenuiſſimis arundinum lamellis ad ſuas tibias aptant*, unde hæc una & altera *rima*, ceu *lingula* quædam foret, γλωττίδιος nominè fami-

* Iſtos profectò limbos, iſthæcque membranea *ſuggrundia* noſtris cum valvulis vel *mitralibus* cordis, vel *ſemilunaribus* venarum, meritò comparaveris. In hæc porrò autem, longè frequentiùs quàm ipſum in βρόγχον, ἤτι Ἀρτηρίαν, illapſas aſſumtorum portiunculas πνιγμοὺς, καὶ πόνους, καὶ βῆχας χαλεπὰς ἐμποιεῖν, quas ſummus annotavit Philoſophus.

famigeratur, & modulandæ vocis inter organa perhibetur.

Hâc profectò *ligulâ* lubens necterem & iſtud alterum *vocis plectrum*, quod ex palati fornice, tanquam ex *tholô*, aut *lacunari*, muſculoſum, *glanduloſúmque* * pendet; ſed urgeor altiùs evehi, in *ſummam* ſcilicet *Palladis arcem*, ut illius mirabilia, *feſtinanter licèt*, contempler atque referam. O me felicem eò ſubvectum; & fidum etiam rerum à me inibi viſarum relatorem, ni tantâ Minervæ, *cujus eò loci Solium ſuſpexi*, Majeſtatê caligans; tantóque ſenſuum, *quibus illa* *Regi-*

* Lynceos mirari ſubit Scriptores de glandulis, luculentiores illas *uvulæ*, quàm Epiglottidis, *glandulas* vidiſſe nuſquam.

Regina ſuperbit, ſatellitiô permotus, meis à ſenſibus abductus eſſem.

Numeroſos igitur Satellites illos & Excubitores, *regiè omnes inſtructos*, ſigillatim & luſtraſſe & collaudaſſe nequaquam potis ſum, utpote qui & ipſi meam admirationem longè ſuperent omnem, méque rurſus præ mirabilitate ſuâ in ἔκστασιν traducant. Cùm itaque, nequidem ipſos Minervæ ſtipatores tot vel auſim, vel queam cominus contueri, *Regiô quippe apparatû ſuô atque ſplendorê micantî me denuò perſtringunt*; quibuſnam quæſo, vel aquilinis oculis, vel Hippocrateâ μεγαλοψυχίᾳ, ipſiuſmet Reginæ ſuſtinebo vultus?

Sed quò feror, & quò me dicendi abripit æſtus? Sub ipſum etenim meum Exordium, hujuſce nuper Microcoſmi Reginam receſſiſſe profeſſus ſum. Nequaquam ergo, ſi palatium ejus, *quod deſeruit*, vel penitiùs intro; in illam (*utpote abſentem*) intuebor.

Ab illius igitur, non *Dianæ* * quidem, ſed *Palladis* conſpectû procul, ingrediar ego ſecurus, atque cerebri primùm multiplices gyros & anfractus, ceu Dædala quædam, mens mea permeabit; ac ſubinde, *quatuor* inibi *fluviorum*

* Alluditur ad notiſſimam *Actæonis* fabulam, qui inſcius antrum illud nemorale ſubiit, ubi tenuî fontis undâ, ſylvarum Dea venatû feſſa, virgineos artus perfundebat &c. *Ovid. Metam. l. 3. fab. 2.*

rum attendet * *brachia*, morê Mæandrî longè, latéque per cerebri flexus exporrecta & expanſa, *ſanguinem* ut non duntaxat illuc, ſed & intrò, Cerebri nimirum in glandulas, atque choroidem etiam in plexum, ínque numeroſas itidem † glandulas ejus, necnon

* *Caroticam* nempe duplicem, & *cervicalem* unam & alteram, quæ, *fluminum ſinuoſorum* morê, arva rigantium, cunctos cerebri pererrant & alluunt labyrintheos anfractus. *Arteriæ* ſiquidem *flumina ſunt, quibus univerſum hominis corpus irrigatur,* & quæ ſuum liquorem *ventriculis cordis* tanquam *humanæ naturæ fontibus* debent acceptum. *Quamdiu* enim *fontes illi ſaliunt, viget homo, ubi ſiccantur, perit*, uti mirificis verbis iſthæc me docuit *Hippocrates libellô de corde*, αὗται πηγαὶ φύσιος ἀνθρώπου· καὶ οἱ ποταμοὶ ἐνταῦθα ἀνὰ τὸ σῶμα, τοῖσιν ἀρδεύεται τὸ σκῆνος. οὗτοι δὲ καὶ ζωὴν φέρουσι τῷ ἀνθρώπῳ, κὴν αὐανθέωσιν, ἀπέθανεν ἄνθρωπος.

† Cùm acrior in plexum choroidem in-

 ſpectio,

non ſpeciatim geminas in * pituitoſas, diffundant atque diſpergant; eundémque illinc per *quatuor emiſſaria*, *Sinus* dicta, ceu quaternis quatuor illorum fluminum oſtiis, in Venæ Cavæ Oceanum eructent, confundántque.

His atriis & exterioribus relictis, ipſa penetranda veniunt adyta; ac proin, recluſis omnibus valvis, ſeu potiùs amotis velis illis, quæ *Meningas* vocant, quibus cerebri pene-

ſpectio, *glandulas* in illo detegat, *Riolanum* hîc noto, quòd glandularum illarum teſtes oculatos *Varolium* & *Bauhinum* taxaverit.

* Vulgò *glandula pituitaria* nuncupatur, quaſi *gemellæ* non forent, nec veluti *ſororiantes* ſuæ matris in ſinu, lectuli ſui intra fulcra, recumberent. Jacent enim intra clinoides apophyſes, matris craſſæ medios inter complexus.

penetralia obvelantur, ipſâ *αὐτοψίᾳ*, cerebrum inter demonſtrandum, Vos quocunque, *ὦ γνήσιοι Ἰατρῶν παῖδες*, manû quaſi deducam ad omnia mentis noſtræ & *dominia* & *palatia*, ad ſingula nimirum ejus, & [1] monteis, & [2] monticulos, & [3] colleis & [4] colliculos, & [5] valleis atque convalleis, & [6] acclivia atque decli-

Hîc [1] *monteis* voco, maxima illa cerebri juga atque cacumina, quæ *ſtriatæ* ſunt *radices* medullæ dorſalis, de quibus mox ſcripſi, meis in notulis p. 36. [2] *Monticulorum* nomen tribuo Galenicis illis nervorum opticorum thalamis, de quibus *l. 16. de uſu part.* tam ingenioſè diſſerit. [3] *Collibus* nates, uti [4] *colliculis* teſtes deſigno. [5] *Valles* autem atque *convalles* ſpatia ſunt quæ hæc cerebri apices atque faſtigia interjacent, ſicuti [6] cerebri *acclivia* atque *declivia*, itinera ſunt aſcenſû atque deſcenſû, *illis in montoſis & aſperis*, ardua. Atque hæc in cerebro, quatenus Palladis eſt Ditio, ſpeculor. Prout verò ejuſdem

declivia; Unô verbô, ad cerebrî, cerebellíque pontem & concamerata opera, atque illius utriuſque [1] columnas; ad illorum item [2] cameras teſtudineatas, & ab unâ in aliam [3] itinera varia, [4] ſepimenta inſu-

Minervæ *Palatium* eſt, illius primùm, *pontem* obſervo, qui ſub illo eſt fornice, quem ſibi invicem commiſſæ nates effingunt; aliud ſubinde concameratum illius opus contueor, *καμάριον* ſcilicet, ſive *ψαλλοειδὲς*, vel *ψαλλιδοειδὲς τὸ σῶμα*, quod eſt vulgaris Anatomicorum *fornix*, cujus [1] terna crura, ternóſve pedes, *columnas* nuncupo, uti [2] cerebri ventriculos ſub illis fornicibus & cameratis operibus locatos, *cameras* appello *teſtudineatas*, in quibus circunſpicere juvat tot *itinera*, [3] ſeu vias tendentes v. gr. ab illo foramine ovali & anticô, quod *vulvam* vocitant, in infundibulum, *ſeu manicam hypocraticam*, haud ſecus ac ab illo foramine alterô, rotundô atque poſteriore, quod *anum* indigitant, via ducit in cerebelli ciſternam. Vias autem ventriculorum [4] *ſepimenta* interſepiunt, *apophyſin puta vermiformem*, quæ quarti ventriculi obſepit iter. Sic

ſuper, parietes * intergerinos, † lacunaria, ‡ trabéſque lacunarias tranſverſas & obliquas, quibus, *ceu commiſſuris atque juncturis*, *harpagonibus item & fi-*

Sic mehercule * *parietes intergerini*, ventriculos anteriores, *atque etiam poſteriorem*, à mediô ſecludunt ventriculô. Illorum quippe primus, ab officio διάφραγμα Galeno dicitur (*lib. 9. de Adminiſtr. Anat.*) διαφράττει γὰρ ἀπ' ἀλλήλων τὰς προσθίας κοιλίας, *ſecernit enim ab invicem anteriores ventriculos*. Huic autem analogum & iſtud alterum *membraneum diaphragma*, ſeu *velum*, quod apophyſi vermiformi obtenditur, & ad teſticulorum apices, *quibus tanquam fulcris ſuſtinetur*, alligatum eſt; quódque, *orê aliô*, indictum. His demum, † *lacunaria* cum ſuis *trabibus* ‡ accenſeo, cavitatis enim quaternæ, quibus ventriculorum nomen inditum eſt, pars ſuperior, *laquearia* haud ineleganter repræſentat; ſic pariter, incrementa illa fibroſa, tum quibus nates *tranſverſa* nectuntur, tum quæ à cerebrô in cerebellum ſibi committendum, *obliquè* protenduntur, laquearium illorum *trabibus* atque tignis, cùm *tranſverſis*, tum *obliquis*, haud ineptè comparantur.

& fibulis atque retinaculis quibuſdam, tota cerebri compages atque ſtructura fibroſa, medullaríſque, quàm diutiſſimè perſtat indemnis.

En ergo Minervæ Regiam, & præcipuos illius Dominii tractus, *illâ abſentè*, à nobis perluſtrata. Sed quæſo, ditionem ejus ne egrediamur, inſalutatis ejus *Satellitibus*, hoc eſt *ſenſuum organis*, quorum beneficiô huc uſque pervenimus, nam à ſenſibus * noſtris

* Διὰ τούτων γὰρ γνῶσις ἀνθρώποισι. *Horum etenim opê cognitio hominibus* comparatur. Illis quippe unis innititur ratio, dum uſû percepta componit atque conjungit. Hinc, τὴν τριβὴν μετὰ λόγου, Hippocratis extollunt παραγγελίαι; Subdunt ſiquidem, τὸν λογισμὸν μνήμην τινὰ εἶναι ξυνθετικὴν τῶν μετ' αἰσθήσεως ληφθέντων. *Ratiocinationem memoriam quandam eſſe combinantem ſenſibus accepta.*

ſtris omnis Anatomica veritas explorata dimanat.

Anceps tamen hæreo, quid de illô primùm dicturus ſim Euripidis famigeratiſſimô τῷ τ̃ λόγων ἀγγέλῳ, qui Jovis & Deorum nuntium effinxit & effecit Mercurium, quíque noſtrarum tot cogitationum interpres eſt, tótque motibus motitatur inenarrabilibus, ut idiomatê, unicuique Genti variô atque variô, tot hominum conceptus renuntiet, ídque duntaxat *triplicî* carnoſô, nervoſóque fibrarum *textô*, quod unà cum filamentis *muſculorum ſex* *, qui corpus illius di-

ver-

* Probè quidem conſciùs ſum, linguæ muſculos tribui *decem*, ſed certè, rem in ipſam dum ſedulus inquiro, unum & alterum illorum par excludendum eſſe compe-

rio:

verſè ſubeunt, unáque cum *nervoſis trinæ claſſis papillaribus illis ejus tuberculis*, quæ comperta habentur guſtûs * organa, totam linguæ muſculoſam, papillarémque ſtructuram (*triplicî tunicâ ſuccinctam*) complet. His porrò fibris atque papillis, (*ne inter loquendum vel mandendum areſcant*,) rigandis numeroſus partium apparatus inſervit:

præ-

rio: *mylogloſſum* ſiquidem quod nominant, oſſi hyoidi uſque adeò ſingulariter addictum eſt, ut ad linguam nihil attineat. *Ceratogloſſum* verò, carneis fibris, tam intimè *baſigloſſo* jungitur & unitur, ut illacera, ab invicem divelli nequeant. Quidni igitur unicum par audient, *cerato-baſigloſſum* vocitandum, ſui principii duplicis ergó?

* Lingua ſiquidem, non unius duntaxat *Sermonis*, ſed &, *uti loquitur Hip: [illegible]. de Diat:* ἡδονῆς τε ϗ ἀηδίης, *voluptatis & injucunditatis*, *gratî* ſcilicet, *ingratique* Saporis inſtrumentum eſt.

præter namque *arteriam* unam & alteram exterioris caroticæ, linguam alluunt Veterum glandulæ σιαλοχόοι *, atque præterea numeroſiſſimæ aliæ, cæque *Sporades* ‡, quæ huc

* Id eſt *ſalivam fundentes*, in illis enim, tanquam in ciſternis (*cavæ enim atque lacunoſæ ſunt*) ſalivoſus conſervatur humor, & ab illis, *copiâ turgens*, ſuperfunditur in fauces, ora rigaturus. Atque ſic ab officiô, longè gratius nomen accipiunt, quàm ubi ex locô natali vel αἰλιάδες, vel παρίσθμια denominantur, quòd *utrinque*, *&* *oppoſita*, *faucium iſthmo adjaceant.*

‡ *Cycladum* nomen potuiſſem illis indere, (*idque potiori jurê, quòd Cyclades & Sporades Veteribus fuerint univoca*) uti enim in Ægæo *Cyclades* circa Delon in orbem ſitæ ſunt, ita profectò glandulæ illæ ori circunjectæ, linguæ circumjacent. Acceptior tamen mihi eſt nominatio *Sporadum.* Τὸ quippe σποραδικὸν, jam olim Medicâ Civitatê donatum eſt; atque præterea, ſicut Inſulæ *Sporades* in mari Carpathio ſparſæ ſunt, ita prorſus illæ glandulæ huc & illuc in oris ambitum diſperguntur.

huc & illuc disjectæ atque diſperſæ, ceu totidem forent fonticuli perennes, humorem fundunt, quô ſingulas oris, faucium & laryngis plagas ubertim irrigant, & varium à variis ſalientis lymphæ ſcatebris nomen ſibi vindicant: Illarum ſiquidem aliæ *baſilares*, aliæ *laterales*, aliæ *hypoglottides*, aliæ *proglottides*, aliæ *epiglottides*, aliæ *uvulares* *, aliæ *palatinæ*, aliæ tandem cùm *ſuperiores*, tum *infernæ labiales* nuncupandæ veniunt. Præ illis autem omnibus, uberiorem lympham in os effundunt *ſalivoſi ductus ſex*, quorum *ſuperni duo*, à glandulis lacrymalibus in utriuſque *lacry-*

* Vid: pag. 46.

malis * *puncti* compluvium, ínque nares, depluentem lym-

* Quis, *Neotericorum*, iſthæc lacrymarum in *nares*, ínque *palatum* & *os* itinera ſibi Unis arrogantium, *ferat ſupercilium?* Diſcant ergo rivulos conſectari Græcos, & attendant συῤῥεῖν τε ϗ περιττεύεσθαι διὰ τ τρημάτων τούτων εἰς τὰς ῥῖνας ἅπαντα τῶν ὀφθαλμῶν τὰ περιττώματα, ϗ τά γε τὰ φάρμακα τὰ ὀφθαλμικὰ διὰ τούτων τ πόρων ἢ πτύεσθαι, ἢ ἀπομύττεσθαι. *Per hæc* palpebrarum *foramina, recrementum oculorum omne*, lympham ſcilicet lacrymalem omnem *in nares*, (ni fletû in genas exúndet) *confluere, atque etiam*, genarum motû, *propelli*; *imò*, recèns *Oculis illita hiſce canalibus vel expui, vel emungi.*

O mirum, *profectò*, inventum! Exultet igitur *veridica Gracia*, & *mendacis* ludibrium excutiat omne. Neotericos verò pudeat, tantâ Græcorum lucê perfuſos, erroribus nihilominus cæcari. *Fallopiô* quippe, cæcatô & erroneô ducê, vias illas Veteribus inacceſſas clamitant. Sed, *quod gravioris eſt longè cæcitatis*, ductus illos *lacrymarum Scatebras* eſſe fingunt; cùm ediverſo, lacrymarum, *è glandulâ ſuperioris Orbitæ ſalientium*, canales ſint genuini ab *oculis* in *nares*, ínque *palatum* induſtriè, utilitérque profecti.

lympham, ad extremum palati fornicem, colliciarum morê, corrivantur. *Laterales alii*, à carnoſis, trigoníſque *parotidum** glandulis, ſalivare ſuum phlegma trans buccones muſculos, in buccas internas, juxta molares extremos, comportant. *Alii demum* oriuntur ab inferioris maxillæ trigonalibus

O cæcatas hominum mentes! O pectora cæca! Et fontibus à Græcis, *nec-non ab ipſô Naturâ librô*, devia turpiter.

* Meum certè, contra ſcriptitantes exardet ingenium glandulas illas, ad auris externæ radicem, *Veteribus indictas eſſe*. Quid igitur, O Viri ἐν ἀτεχνίης βυθῷ *imis demerſi tenebris ignorantiæ*, ſibi volunt vel [1] *Hipp:* vel [2] *Gal:* vel [3] *Æginetæ*, vel [4] *Aëtii*, vel [5] *Actuarii*,

οἱ {
1 κατὰ τοῖν ἑκάτοιν
2 παρ᾽ ὦτα
3 παρὰ τοῖς ὠσὶν
4 περὶ τὰ ὦτα
5 ἐπὶ τοῖς ὠσὶν
} ἀδένες;

bus & laxè connexis albicantibus acinis, quorum congeries & colligatio laxa *glandulas* illas efficit, quas *natura mirabiliter ſpongiis ſimiles, ad linguam appoſuit, utrinque unam, & à quarum partibus lateralibus & infernis, canales enaſcuntur qui eructant phlegmaticum humorem, atque ſic madefaciunt & irrigant tum linguam ipſam, tum oris partes alias infernas & laterales, tum quæ in ambitu ſunt omnes* *.

Haud

* Ταυμαστῶς γὰρ ἡ φύσις σπόγγοις ἐοικότας ἀδένας ἕνα παρέθηκεν ἑκατέρωθεν κατὰ τὴν γλῶτταν, καὶ ἀπ' αὐτῶν γε, πόροι διὰ τῶν ἐν τοῖς πλαγίοις καὶ κάτω μέρεσιν αὐτῶν ἐξερεύγονται φλεγματῶδες ὑγρὸν, ἐπιτέγγοντες τήν τε γλῶτταν αὐτὴν, καὶ τὰ κάτω, καὶ τὰ πλάγια, καὶ τὰ ἐν κύκλῳ πάντα τοῦ στόματος. *Ipſiſſima ſunt Galenica verba*, lib. 11. de uſu part. pag. 490.

Haud finirem, ſi reliqua circa hanc particulam mirabilia Dei, debitis laudibus efferre contenderem, ſatius igitur erit cum illô θεοπνεύςῳ * Virô mirari, & ſummè mirari,

puſil-

verſ. 43. Tom. 1. edit. Baſil. 1538, quæ datâ operâ huc tranſtuli, ne ſupinè deinceps & oſcitanter, uti hactenus factitatum eſt, legantur.

Apertiùs adhuc *Galeni* Simius atque tranſcriptor *Oribaſius*, Edit: Pariſ: 1556: p: 23. *Τὸν πυρῆνα Stylum εἰς ἐκεῖνα τὰ ἀγγεῖα τὰ σιαλοχόα Vaſa in iſthac Salivam eructantia*, Maxillares in glandulas uſque contrudit, atque ſic, ipſas ad origines remeat.

Tales & Stylos, *pari diligentiâ*, eadem in vaſa compulit *Avic: T.* 1. *Lib.* 111. *Fen.* VI. *Cap.* 1. *Edit: Ven: pag.* 579. & nihiloſecius, *ad primam uſque hujus Editionem Præludii*, tota ſcriptitat Neotericorum turba *canales illos eſſe noſtri Inventum ſeculi.*

O homines Veterum in Manes injurioſos! Veniet ætas, quæ, *Talionis legê*, Surdis Veſtris Nominibus ſuppreſſis, Veſtra, *ſi qua ſint*, ſibi arrogabit Inventa.

* *Divô* ſcilicet *Jacobô* in Epiſt. cap. 3. verſ. 5.

puſillum illud & exile membrum tot grandia jactare; μικρὸν γὰρ μέλος ἐστὶ καὶ μεγαλαυχεῖ. Immo, uſque eò jactanter ſeſe effert, ut *hominum nemo* *, *illud refrænare & compeſcere potis ſit*, nam frænatum licèt, & lorô tenuî, *ſed robuſteô*, revinctum & coërcitum ſit; nec-non duorum & triginta dentium cuſtodiis atque carceribus concluſum, quibus, *ceu totidem ſepimentis & clathris*, obvallatum eſt; effrænatum tamen & furioſum ſeſe prodit, atque ſuos extra cancellos furibundè vagatur, *hominibúſque male-*

* Τὴν γὰρ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι· ἀκατάσχετον κακόν. *Linguam enim, hominum nullus domare valet, malum eſt, quod coërceri nequit.* Ibid. apud Jacob. cap. 3. verſ. 8.

maledicit ad imaginem Dei cretis *.

Dubius inſuper pendeo, quid ſim prolaturus de alterô iſthoc organô, mediâ in faciê locatô, per quod vis omnis emanat cùm ‡ *odora*, tum præprimis † vivida; & à cujus vel con-

* Ἐν αὐτῷ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας. Eodem loci, cap. 3. verſ. 9.

‡ Hic paſſiva vox eſt, haud ſecus ac Æn: IV. verſ. 133. *odora* dicitur canûm vis; *nares* ſiquidem nullæ, (*niſi rancidulæ ac ozænicæ*) *odoræ* ſunt; ſed vel *ſuaves* illîs, vel *inſuaves* excipiuntur *odores*, ὀδμαὶ τέρπουσαι καὶ λυποῦσαι. *Epid: vj.* ἡ γὰρ ῥὶς ὀδμῆς ὄργανον. *Naſus enim odoratûs inſtrumentum eſt.* 1. de Diæt.

† *Vivifici Spiritûs* non *Os*, ſed *Nares* ſemitas eſſe, (*nec* pueri, *nec* polypoſi, *hiatû ſpirantes*,) verùm, Moſaïci codices docent, *Finxit verò* Jehova *Deus hominem de pulvere terræ, ſufflavítque in* NARES *ipſius halitum vitæ*. Gen: 2. verſ. 7. *Naſus* iccirco, Hiſt: Anim: 1. *Spiritûs quem ducimus atque reducimus canalis eſt*, ἡ ῥὶς τοῦ πνεύματος.

concinnâ, vel inconcinnâ figurâ, non ſolùm facies, ſed & integer homo, vel *decoratur* *, vel *dedecoratur* ‡: Ab illô qnippe denominamur naris vel obeſæ, vel emunctæ, prout vel reſimi, vel naſuti ſumus: atque etiam exinde vel ſtupidi & bardi; vel ſagaces atque perſpicaces audimus;

μυκτὴρ πόρος· καὶ γὰρ ἀναπνεῖ, καὶ ἐκπνεῖ ταύτῃ (ὁ ἄνθρωπος.) *Naſus*, vertit Gaza, *meatum præbet Spiritui: aërem enim illâ partê reddimus & accipimus.* Notes obiter Interpretis ὕστερον πρότερον, nati quippe recèns aërem priùs *admiſimus*, quàm *ejecimus*.

* Tantô propterea ſtudiô adlaborant Perſæ, ne alii à *naſutis* Regni moderentur habenas.

‡ Et iſtud dedecus tantùm fuit ut Ϲιμο-προσώπους arcuerit à Sacerdotiô. *Levit.* 21: *verſ.* 18. Quantî igitur & opprobrii fuit *naribus* mutilari, prout liquet Dei minis in populum adulterum? *Ezechiel:* XXIII. *verſ.* 25.

mus; quaſi naſus ille *Unus*, formæ noſtræ non duntaxat exterioris fidiſſimus index, ſed & interioris renuntius locupletiſſimus eſſet. Particula tamen eſt, ſpeciê tenus quidem exigua & parcioris apparatûs, ſed quæ nihiloſecius plurimum artificii in ſe recondit, præter enim iſthæc ejus *impluvia duo*, quæ ab oculorum hirquis modò ‡ commemoravi, *nervis conſtat quaternis*, *arteriis duabus* & *venis totidem*, atque præterea *oſſibus* extruitur *ſeptem*, *quadratis* nimirum *duobus* externis, ſuperioribus atque prominulis; *rotundis* & *ſpongioſis* unô & alterô, ſupernis etiam, at interioribus; *contortis* & *re-*

‡ Pag. 52. *plica-*

plicatis atque *criſpioris elegantiæ geminis aliis*, itidem internis, ſed inferioribus; atque demum *imparî ſeptimô*, oblongô & planô, ſed interiùs erectô atque ſurſum protenſô, quod *vomerem* vocitant, quódque appoſitiùs narium vel *ſeptum*, vel *paries intergerinus* nominandum foret *. Duobus autem primis, & huic ultimo, *quinque cartilagines* appenduntur, quas unà cum oſſibus internis, denſæ & robuſtæ, purpureæ atque *ſpongio-*

gio-

* Uti doctus ſum & à *Galeni* Com: in VI Epid: & à *Pollucis* Onom: 2. n. 62. Ipſis quippe τὸ τῆς ῥινὸς διάφραγμα, τὸ τὰ τρήματα αὐτῆς διαιροῦν, ὥσπερ τειχίον, καὶ κίων, καὶ στυλίς ἐστι, *narium ſeptum, quod illarum foramina ſecludit, ceu paries tenuis, vel columna, vel baſis eſt.*

gioſæ *, *glanduloſæ* item, ac etiam vibriſſis hiſpidæ *membranæ* (*à fibris duræ matris ethmoideô traductis, intráque narium fiſtulas expanſis* ‡) inveſtiunt. His demum, ſi cuticulam & cutem, quæ univerſam illam narium compagem amiciunt & condecorant, annumero, totius organi illius reſpiratorii nactus ero complementum.

Ocu-

* Membranas illas nominat *Galenus Spongioſâ carnê plenas*, Lib: de reſp: util: atque adeò *Spongiolas* ipſarum, ſive *glandulas*, nec à *Galenô* putem inviſas.

‡. Et hæ ſunt uſque adeò ſenſiles, ut, vel *vibriſſis* evulſis, aliâve cauſâ leviori externâ, internâve, totus *vibretur* homo, atque *flatus Sonorus narium explodatur anguſtiis*, *ſignô certè Augurali, atque Sacrô, & cui propterea benè precantur*, ita me docentê & *Summi Medici*, & *Summi Philoſophi* textû triplici, *Aphoriſticô* nempe, *Hiſtoricô*, atque *Problematicô*.

Oculorum ſilêre laudes conſultius eſſe duco, quàm illas ingenii culpâ deterere. Quî tamen ſilebo, *etſi condignè laudaverim nullus*, illorum & *celeritatem* [1], & *perennitatem* [2], unà cum *vigore* atque *fulgore* [3] verè *igneô* [4] & nihiloſecius con-

1 Τῇ γὰρ ὀφθαλμοῦ ῥιπῇ, *oculi namque jactû* nihil celerius eſt. 1 *Cor*. XV. *verſ*. 52.

2 *Oculi* quippe, οὐ πληθῦνται τοῦ ὁρᾷν, *non ſatiantur videndo. Eccl:* 1. *verſ*. 8. Ipſis, idcirco, *perennitatem* eôdem tribuo ſenſû, ac *Cicero*, atque *Columella*, *fontium* dixêre, *ſtirpiúmque perennitates*.

3 Sic *Auguſtus oculos habuit claros ac nitidos, quibus etiam exiſtimari volebat ineſſe quiddam divini vigoris: gaudebátque, ſi Sibi quis acriùs contuenti, quaſi ad fulgorem olis, vultum ſubmitteret*. Suet: cap. 79.

4 Sed *ignis* ille, quô plurimô vel *amantes*, vel *irati* refulgent, *Platonicus* eſt, *lucens, non urens*, quem ipſe αὐγήν τε καὶ φῶς *ſplendorem ac lucem* appellat; quémque, *Galenus*, VII. *de Placitis*, τὸ τοῦ πυρὸς καθαρωτάτου γένος, *ignis puriſſimi genus* nuncupat. *Oculis* enim *in amore ducibus* atque radioſis *ignea*

concordi cum *humorum* con-
fluxû triplici, quorum diſpa-
rili-

ignea cedunt ſidera; Amantibus, ſaltem, *radiant ut ſidus ocelli.* Sic profectò Romani militis *iram* & vindictam in Samnites exæſtuantis *ardent in conflictû oculi*· Flor. I. XVI. Nuſquam ergo fabuloſa putem & *Heſiodi*, & *Homeri*, & *Anacreontis* τὰ ὄμματα τὰ φλογόεντα, ἤτι ὀφθαλμοὶ πυρὶ λαμπετόωντι εἰκότες. Imò, *flammea* iſthæc *lumina*, *Divini ſigna decoris*, ipſi *Chriſto* tribuuutur in ſymbolum ejus & *pulchritudinis*, quâ ſuî in amorem nos pellicit; & *ira*, quâ plenus, hominum ulturus eſt flagitia. *Apoc.* I. *verſ.* 14. *&* 2. *verſ.* 18. *&* XIX. *verſ.* 12.

Sed affectus citra, en oculos rutilantes, atque flammigeros, ac morê *felium*, *leonum* atque *pardorum*, noctû lucidum fulgentes, recèns præſertim à ſomnô, in *Cæſare Tiberiô*, *Galenô*, *Aſclepiodorô*, *Scaligeris*, *Cardanô*, *Caſaubonô*, *Portâ* &c. Ipſis quippe ſingulis id evenit quod *Alex: Aphrod:* explanat *Probl:* I. 69. Τὸ ὀπτικὸν δηλονότι πνεῦμα συναγόμενον καὶ πολὺ γινόμενον ἐν τῷ καθεύδειν, ἀθρόως τε πολὺ ἐξιὸν κατὰ τὸ σκότος, καὶ λάμπον αὐτὸ, ὁρᾶν φωτοειδές. *Spiritus nempe viſores ſomnô plurimùm congeſtos, & repentè ac ubertim*, evigilantibus & oculos aperientibus, *in tenebras irrumpentes*, *ipſas colluſtrare, atque* ſic *ſplendores vidêri.*

rilitas atque diſcordia concors (*conſiſtentiâ quippe variant, at pelluciditatè decertant*) omnem omninò humani ingenii captum ſuperant. O mira fluiditas *aquoſi!* O mirifica *vitrei* conſiſtentia! O miranda firmitas atque compactio *trifidi* (*rariùs enim quadrifidum illum reperi*) *cryſtallini!* O mirabilis omnium *diaphaneitas* atque *refulgentia*, tunicis licèt ſinguli obvelati ſint. O admiranda nominatim cryſtallini *globoſitas*, *unitas* & *inſertio.* En quippe *ſphæram* * nobis exhibet, haud

* Eleganter à *Gal:* x. *de uſû Part.* cum ligneô comparatur globô, cujus alterum hemiſphærium eſt aquâ merſum; alterum verò ſupernatat, διὰ τὸ ὑαλοειδὲς μέσον ὀχεῖται τὸ κρυσταλλοειδὲς, οἷον σφαῖρά τις ἡμίτομος ἐν ὕδατι.

haud quidem Mathematicè globoſam, verùm affabrè, leniterque anteriora, poſterioráque verſus depreſſam.

Tantâ inſuper *dexteritate* corpus illud trigonale compactum eſt, ut compagis nexus omnem fugiat vel lynceum contuitum (*niſi accidat illum*, uti id vidi, in Veterum glaucωmate, *vel tripertitum*, *vel quadripertitum præ nimiâ ariditate* * *findi àtque hiſcere*) ſed

ἐν ὕδατι. *Medius immergitur cryſtallinus vitreo, ceu Sphæra quadam, media innatans aquæ.* Vel, *mediô vehitur vitreô cryſtallinus, quaſi media ſecta quadam Sphæra in aquâ.*

* *Paulo* ſiquidem *Æginetæ* nequaquam aſſentior, dum *glaucedines* aſſerit, *cryſtallini humoris affectus eſſe humiditate tranſmutati cæſium in colorem*, τὰ γλαυκώματα τοῦ κρυσταλλοειδοῦς ὑγροῦ πάθη εἶναι ὑπὸ ὑγρότητος μεταβαλλομένου ἐπὶ τὸ γλαυκόν. Illum locus ille dece-

ſed digitorum duntaxat dexterô compreſſû ſeſe prodat.

Tan-

decepit, quem ἐν τοῖς Γαληνικοῖς ὅροις legere eſt, ubi vetuſtus ille, quiſquis ſit *definitionum* illarum Auctor, *glaucomam* definit τὴν τῶν κατὰ φύσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑγρῶν εἰς τὸ γλαυκὸν χρῶμα μεταβολήν, *mutationem naturalium humorum oculi, cæſium in colorem*. Ne autem multus ſim in adducendis rationum ponderibus, quæ me procul abducunt ab Æginetâ, unicum proferam Pergamenum, quem, hâc in re, ſimiolus ejus (*Paulus enim Galeni ſimia paſſim audit*) peſſimè imitatus eſt. Galeno namque, conceptis verbis, *glaucoma ſiccitas eſt & concretio immodica cryſtallini humoris*, τὸ τῶν (*inquit lib.* 10. *de uſu part.*) ὀφθαλμῶν πάθημα, τὸ πρὸς τῶν ἰατρῶν ὀνομαζόμενον γλαύκωσις, ξηρότης μέν ἐστι καὶ πῆξις ἄμετρος τοῦ κρυσταλλοειδοῦς ὑγροῦ. Ab illô igitur Magiſtrô tantô, *& quod potius eſt, ab ipſâ Magiſtrâ rerum experientiâ*, doctus, firmiſſimè aſſevero *glaucomatum omne* à cryſtallini *ſqualore* atque *ſiccitate* repetendum eſſe, quando ſcilicet *impurus*, ſimúlque *ſiccus*, cryſtallini globulus evadit, & ex *aqueo* & *molli* atque *perlucente*, *terrenus* & *ſiccus* nec-non *opacus* redditur, dum ſcilicet vel gypſeô, vel calcariô, vel tartareô inquinamentô *ſordeſcit*, *ſiccatur* & *opacatur*. Haud ſecus ac

enim tophacea, nodoſáve in calculoſis, arthriticíſve concretio, nihil niſi *impurum ſiccum* & *opacum* exhibet, ſic revera ubi cryſtallinus humor à particulis tartareis *inquinatur* & *ſiccefcit*, tam firmiter cogitur atque ſolideſcit, ut arenati, vel gypſi, vel calcis, vel albi denique tartari fruſtum *ſiccitate*, *duritie*, *aſperitate* & *opacitate* referat. Talem profectò, *quem ex vivente oculô effodi & erui contuitus ſum*, tartareum cryſtallinum conſervo. Nec modò ſicceſcens impenſiùs, in maſſulam, ſeu *potiùs orbiculum utrinque depreſſum*, coagmentatur, ſed & inſtar ſitientis terræ, rimas agit, & pineorum Americanorum morê, quorum putamen apricatione nimiâ triquetrô hiatû diſcedit, *trifariam finditur*. Imò *quadrifariam* diſciſſum illum vidi, & crucis, ſtellulæve ideam phantaſiæ meæ excitantem. Sive autem in *tartaream lenticulam* concreverit minimè *hiſcentem*, ſive *tripertitò*, *quadripartitóve* diffindatur, perpetuò tamen *viſionem abolet*, ut *experientia* id mihi comprobavit, *auctoritas* inſinuavit, & *ratio* dictavit. Nullum quippe oculum *glaucomate morbidum* conſpexi, cujus *actio* non fuerit *abolita*, τυφλοῖ γὰρ, εἴπερ τι καὶ ἄλλο τῶν κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς νοσημάτων. *Occæcat autem* (glaucωma ſcilicet) *præ omnibus aliis oculi vitiis*. His & adſtipulatur ratio, quî etenim corpus uſque adeò *terrenum* & *opacum*, intráque luminum orbes prognatum, & oculorũ feneſtellis è diametrô oppoſitum, luminis radios non interciperet?

Tantò demum artificiò triquetra cryſtallus iſthæc *humori albugineo* immergitur & inſeritur, ut non tanquam gemma auro incluſa, ſed tanquam *gemma gemmæ conſerta* renideat, rutilet atque ſplendeſcat.

Tunicarum oculi ſeptem non minùs mirifica ſunt *varietas* atque *contextus*, *niveum* quippe *candorem* æmulatur *adnata*. *Corii* denſitatem, firmitudinem, duritiem & opacitatem poſſidet *ſclerotica*; anticè tamen, (quâ ſcilicet partê *cornea* dicitur *diaphana*,) rebus illius, ut & nominê mutatis, *cornu* vel pellucidioris *diaphaneitatem* vincit. Pelliculæ nigrioris *uvæ inver-*

ſæ opacitatem ſibi arrogat *Uvea*. Cerebri *medullæ* griſeum alborem, *arterioſo* * *ſanguinè roſcida ſit licèt*, ſibi *retifor-*

* Quis Neotericorum ἀβλεψίαν ferulâ non cædat? *Has* quippe negant *arterias retinæ*. At illas oculis ſubjicio fidelibus, *ab internâ & anteriori carotide juxta nervos opticos*, ſurculis diffuſas numeroſis per totum expanſum retiforme. Mihi fidem ſi derogant, vel Naturæ Librum conſulant, vel ad Galenicos Manes adeant, *X. de P. uſû*, quò diſcant, & verè diſcant, ταύτας τὰς ἀρτηρίας (*venas* addit ſed falſô) πολὺ πλείονάς τε καὶ μείζονας, ἢ κατὰ τὸν ἴδιον ὄγκον τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς τοῦ χιτῶνος εἶναι.

O ſuperbi ſeculi tenebras Cimmerias, ſed Anatomês vel unâ facê diſcutiendas! O vituperandos Artifices, qui luxatam corporis omnium inſtructiſſimi compagem, ejus ignoratâ ſtructurâ, reſtituere ſtudent! En caſum Vobis abſtruſum & impervium. Oculi ictû, (*uti & Fernelianô liquet exemplô, de Abd: rer: cauſ:* I L. XV. *& Henrici II, noſtris in Annalib:*) vel valentiſſimus homo de mediô tollitur ἄφωνός τε καὶ παράφορος. Compulſûs nempe oculus, *ictûs vi*, in altiſſimam orbitam, arteriolam tundit anterioris internæ caroticæ, quæ ab opticis eſt indi-

vulſa;

tiformis vindicat. *Ciliorum* vel nigriores, denſioréſque phalanges *ciliaris* exhibet; imò, non unicâ vel nigredinê, vel fuſcedinê donatur, ſed, Iridis morê, *mille trahit varios adverſô ſolê colores*; atque præterea ad luminis appulſum, vel receſſum, mirabiliter ſeſe vel contrahit, vel dilatat, ut oculi pupillarem, rotundámque feneſtellam vel ſtringat & anguſtet, vel protendat & * expandat. *Aranei* fila,

vulſa; atque ſic media crepat, & ſanguinem *lethiferum* effundit in cerebri baſin; ſuis enim inibi grumis, utriuſque tum *carotica*, tum *vertebrâlis* confluentem intercludit, quô intercluſô, commeatus omnis & intercluditur *cerebrum inter & cor*; atque ſic hominem ſuffocari conſequens eſt ſuis & principibus, & miniſtris, ſenſibus orbum.

* Τὴν κόρην εὐρύνεσθαί τε καὶ σφίγγεσθαι, ἤτε σκεδάννυσθαι καὶ συνάγεσθαι, *pupillam dilatari*

atque conſtringi, vel expandi atque contrahi, paſſim lego. Id igitur Veteribus detraxiſſe ſycophantari eſt. En porrò mirificæ motionis illius organa meam ad incudem revocata.

Inter utriuſque corneæ confinium, quà ſcilicet eſſe deſinit *opaca*, & *diaphana* ſit, circulus eſt, è cujus oris internis *fibræ carneæ centralem ad pupulam* protenduntur, atque ſic *pupularem* conſtituunt *muſculum*, cujus *textum exterius* atque *multicolor*, (corneæ obverſum diaphanæ & internæ, ſed ei nequaquam attextum,) IRIDEM deſcribit. Illius igitur muſculi *caudæ*, ſive *apices*, circulum minorem habent alterum, in quem, *ceu ſuum in centrum*, orbiculatim deſinunt: Et circulus minor ille ipſa eſt oculi *feneſtra*, ſeu *pupula*, quâ *pupuli* videmur.

Fibras autem *pupulares* illas uti ſpiritibus *retina* colluſtrat, ita ſuâ & illas, *ne areſcant*, proluit lymphâ, de quâ inſcitè nugantur *aquei* nominê *humoris*.

Contractis igitur *pupillaribus fibris*, hoc eſt, à minori circulô ad majorem reductis, *latior* fit *pupilla*, *iris* verò *ſtrictior*; ſicut edi-verſo, fibrillis diductis atque laxatis iiſdem, *major* fit *iris*, *minor* autem *pupilla*, ídque ratione & *luminis* vel multi, vel pauci; & *objectorum* vel propiorum, vel diſtantium.

Muſculum inſuper illum, *quem Veteres oculi coronam vocant*, millenis ſuis ab originibus circulatim reſeco, & auricularis, *coronæ ritû*, impoſitum apici illum & *expando* & *con-*

& *contraho*, atque ſic, cùm myriadas fibrarum ejus multicolorum; tum *iridis* atque *pupillæ* vagum atque mutabilem ambitum delineo.

Tribus porrò *vitiis*, (raris quidem & παραδόξοις, ſed ipſâ verioribus Veritate) *ciliares* illas Auctorum *fibras* genuinum efficere *pupularem muſculum* evinco. Primùm enim illô *palpitante*, ſola pupilla tremulô concutitur motû: Sic illô *convulſo*, id eſt, ſua principia verſus jugiter retractô, tam effuſè diffunditur pupilla ut iridem abſorbeat: *Paralyticô* demum, ſive laxiori atque longiori eôdem, iridis ambitus in tantum ampliatur, pupillam ut fermè claudat.

Iſthæc autem vitia poſtrema duo, ſui ratione τῦ ὅτι, Veteribus notiſſima fuiſſe adverſum Neotericos, (τῦ διότι *neſcios*;) contendo, τὴν γὰρ Veterum τῆς κόρης εὐρύτητα, καὶ στενότητα ἢ κατὰ τὴν προτέραν διάπλασιν, ἢ ὕστερον, ne *Muſæ* quidem *Atticæ* aliter intellexerint quàm de *pupillâ vel conformationis vitiô, vel deinceps, aut ampliori, aut ſtrictiori?* Imò, pupillam ἢ λόγῳ νοσήματος, ἢ φύσει, *vel morbi ratione, vel naturâ* majorem, minorémve commemorant. Et idipſum præterea ſonat illorum pupula ἢ διεσταλμένη, ἤτε σμικρυνθεῖσα; Vel aliter adhuc, ἤτε εὐρυσμένη, ἤτε μεγουμένη; Vel ſimpliciter, ἤτε μείζων, ἤτε μικροτέρα. Væ Vobis præjudiciô cæcatis, & meorum interim & *tremoris*, & *convulſionis*, & *paralyſeos* ignaris.

fila, vel ſubtiliùs texta, ſuperat *aranea.* *Opus* denique *bombycinum* omne *albuginea tunica*, tenuitatê ſuâ, longè antecellit.

Nervos opticos dum ſpeculor, en me admirationê affectum novâ, dum ab ipſis ſuis medullaribus, atque *fibroſis* thalamis viſuntur oriri ab invicem diſcreti, ſed ut breve poſt intervallum uniantur, ac rur-

Coronidis vicê Medicos & alios παραδειγματίσω ſibi fingentes *Tullii*, *Ovidii*, *Plinii*, *Agellii*, aliorúmque δικόρυς, *duplices ſingulis in oculis habêre feneſtras.* En Vobis Ocularijs oculatiorem *Salmaſium* ſuper *Heſychii* Διαστρεφήσεις, *ſuis in Sol: Com: T. 1. p.* 190. Vos rurſum pudeat indoctiores Monachô, *Zonara* ſiquidem δίκορος Ἀναστάσιος διότι ἐκαλεῖτο, ὅτι ἀνομοίας ἀλλήλαις εἶχε τὰς κόρας &c: O pudendam Medicorum ἀμβλυωπίαν vel acriori levandam ὀξυδερκικῷ quàm hocce Meô!

rurſum disjuncti, triplicem (*uti vulgò ferunt*) ad oculi tunicam effingendam ſeſe diffundant *.

Muſculorum ſex motoriis nervis, arteriis, venis, tunicis & adipê copioſiſſimô inſtructorum, opus & artificium omne, αὐτοψία, atque ſeriâ tanti miraculi ruminationê, longè majus (*apud Vos, Auditores ingenioſiſſimi atque ſagaciſſimi*) pondus habitura ſunt, quàm verbis meis, ſi de tantâ partium illarum ſtructurâ aliquid ipſis decederet.

Hiſce igitur Præfatis meis Anatomicis colophonem additu-

* De *Herophilianis* ſpirituum animalium canalibus iſtis, déque omni aliâ mirabili ſtructurâ totius oculi Divinè Gal: differit, *X. de uſû Part.*

diturus, auris noſtræ primùm exteriora quædam, *lobum*, *antilobum*; *helicem*, *anthelicem*; *tragum* & *antitragum* luſtrabo; ac ſubinde, ipſum auris ‡ antrum (*ejus cum canaliculô in* * *fauces perviô*) in oſſe petroſo, ceu in petrâ, vel in

‡ Neoterici complures, quô ſunt Noſtros in Majores odiô, *antrum* illud *Veteribus inacceſſum* ſcriptitant. Sed putidam calumniam eſſe, Contextibus liquebit, modò proferendis.

* Iter iſtud, primus omnium *V. de gen: Anim:* 2. Philoſophus indicavit. Inibi quippe docet ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ μορίου τὴν τελευτὴν τοῦ αἰσθητηρίου εἶναι τοῦ τῆς ἀκοῆς, *extremum ſenſorii auditûs ad partem ſpiritalem*, (id eſt, extremum in palati fornicem,) *terminari*. Et ne quis Veterator meam gloſſam, ſeu parentheſin, repudiet, diſcat, *ex Hiſt: An:* 1. c. XI. τὸν πόρον ἐκεῖνον ἐς τὸν τοῦ στόματος οὐρανὸν ἀφικνεῖσθαι, *ſemitam illam in oris pertendere cœlum*, ſeu *palatum*. Auris igitur *antrum* Contextû illô, vel Unô, *Veteribus* nequaquàm *inacceſſum*, ſed *pervium* eſt.

in † rupê, Dei ipſiſſimô digitô exciſum, penitiùs ſubibo, & omnes ejus *cavernas*, ſeu potiùs *cellulas*, aut *cameras quatuor*, meatum ‡ ſcilicet audi-

† Ἐκεῖνο τὸ ὀστέον σκληρόν τε καὶ ξηρόν, καὶ ὅμοιον λίθῳ, *iſtud os & durum, & ſiccum, ac petram referens*, primus deſcripſit *Hipp: Lib: π. ἀρχῶν.*

‡ Τὰ τρήματα τῶν ὤτων *aurium foramina*, idem, *medius fidius*, apud *Hipp:* ſonant, ac Nepotes apud ejus οἱ πόροι οἱ ἀκουστικοί, *Meatus auditorii*. Imò, *Hipp:* ipſe *meatus* illos πόρους vocat σκολιοὺς καὶ στενούς, *ductus obliquos* & *anguſtos*. Tullius verò, *multos flexus* illos, *duros* vocat & *quaſi corneolos introitus*. Alii autem in ipſô adhuc veſtibulô magis hærentes τὴν κυψέλην dixêre, aurium *alveare* ſordibus ſcatens, quas à locô κυψελίδας vocitant; & de quibus, non Soli duntaxat Ἰατρῶν παῖδες, ſed & Clariſſ: quique Viri *Ariſt: Tullius, Plin: Meletius*, &c. plura ſcripſêre, quàm Neotericorum ὁ Δεῖνα. Is quippe, *quæſitâ licèt operâ*, id lemmatis elucidandum præſumſerit, nullis interea valuit vel ingenii luminê, vel Anatomês lucê genuinos *ceruminum* detegere latices. Ignoravit enim, *unà cum aliis Scriptoribus*, totius

auditorium, concham [1], labyrinthum [2], & cochleam [3], duo-

totius aurium antri glandulas, toti ſcilicet ejus cartilagini, *piloſâ ſub cutê*, firmiter appreſſas, quæ recrementum illud ſpiſſum, oleoſum atque ſulphureum, bilioſúmve, perinde ab arteriis emungunt, ac jecoris acini bilem à ſanguine repurgant.

[1] & [3] *Concham* illam, atque *Cochleam*, Empedocleum auris eſſe τὸ κογχλιῶδες lucê meridianâ clarius eſt. Iſthæc igitur auris internæ ſtructura *cochleæ adinſtar contortæ, ac in ſpiras revolutæ*, vel ipſô *Hippocratis* innotuit ævô. Neotericos igitur pudeat, vel iſtud ignoraſſe, vel Veteribus detraxiſſe. Præſertim, quòd *Empedocleô auris illô buccinô*, *multos* Nobis *Tullius* aurium *flexus* buccinaverit, intra quos *amplificatur aër*; illóſque *cum teſtudine atque cornû* comparaverit, in quibus *tortuoſis & incluſis reſonatur, & ſoni referuntur ampliores.* O Lectorum oſcitantiam obelô dignam!

[2] E quaternis cavitatibus unus duntaxat *Labyrinthus* ſupereſt Veteribus aſcribendus. Id ut præſtem, nullus mihi *labor intus erit.* Primùm namque *Hippocratis* τὴν τῶν ὤτων κοίλωσιν στρογγυλώδεα, *aurium fiſtuloſas cavernas*, Interpretum ſordibus obſeratas, reſerarem meritó. Sed eſt acutior mihi pugio, quô juguletur adverſa cauſa. *Hippocratis*

duobus auris intenæ cum muſculis (ceu *lacertis* *, petræ cavernulas illas perreptantibus) propiùs contuebor. Id autem eò lubentiùs exequar, quòd cryptis in illis (*quæ tum caroticis irriguæ ſunt internis, tum nervorum myriadibus* † *à quintô donatæ conjugiô*)

cratis enim Nepotes, conceptis verbis, illi fiſtulæ tribuunt τὰς ἕλικας τὰς λοξὰς δίκην λαβυρίνθου, ἐν αἷς τὸ πνεῦμα οἷον κυλινδεῖται, *flexus & ambages* LABYRINTHI *adinſtar, in quibus aër veluti volutatur*, ſeu *volvitur* atque *revolvitur*. En rurſum, *Diocletianî morê, apros occidi, ſed alter utitur pulpamentô*, & Me interea Diris devovet, quòd ipſi Veteres evincam inacceſſos eſſe. O dura, ſed æquô interim animô ferenda fata!

* Hìc *lacertos* homonymicè ſum elocutus, quò naſutis mea foret acceptior Metaphora, de ipſis in petrâ reptantibus.

† Nervorum dixi myriadas, frequenti doctus αὐτοψίᾳ. Rudes illos igitur apage, qui mirificam, *Cardinalis* v.g. *Richelii*, ὀξυκ-

giô) rerum Me delectet varietas. Inſunt enim primùm *feneſtellæ* ‡ duæ, Ovalis una, altera rotunda, quibus Aures, *Diſciplinarum Organa*, noſtram ad mentem addiſcenda tranſmittunt. En deinceps mechanica duo, *incudem* nimirum, cruſculis alterô, atque alterô, ceu columnis duabus innixam atque ſuffultam; & *malleolum* ſuis & manubriolô, & capitulô, & proceſſibus inſtructum. En denique vel bellica, vel equeſtria duo, *tym-*

νθίαν ab ἀκουστικῷ duplici repetunt. Librum enim Naturæ ἀναμάρτητον ſi diligentiùs evolviſſent, non *duo* duntaxat *nervorum fila*, ſed *filorum myriadas* in aurem diſpergi comperiſſent. Vid: pag. 35.

‡ Uti namque *Oculos*, ſic & *Aures* Natura *feneſtravit*. Quod etenim *Oculis* eſt *pupilla*, id *Auribus* illæ ſunt *feneſtræ*.

*tympanum** nempe, ídque duplex, chordáque contentum tranſverſâ; Et *ſtapedem*, ceu ſubicem ephippiarium, atque pedaneum; qui interiùs profectò mirificè ſtriatur atque ſulcatur, nec-non quoquoverſus, *diſpari ſtapedum ſortè*, tunicâ † tenui ſuccingitur & occluditur, atque ligamenti demum interjectû, *ex ejus apicè*

* Iſthæc *integri Synecdoche* Hippocrateam deſignat *pelliculam, quæ in auditoriô meatû juxta os durum, ad inſtar araneæ tenuis eſt, quæque præ reliquis pelliculis eſt ſiccissima.*

En rurſum igitur Veteres ſuis *inacceſſos* Sycophantis, hæc quippe, *ſine fucô*, Hippocratea ſunt, τὸ δέρμα τὸ πρὸς τῇ ἀκοῇ, πρὸς τοῦ ὀστέου τοῦ σκληροῦ, λεπτὸν ἐστιν ὥσπερ ἀράχνιον, ξηρότατον τῶν ἄλλων δερμάτων.

† *Membranulam* illam, ſtriato attextam Stapedi, Scriptoribus propterea latuiſſe putem, quòd vel *obelô*, vel *acû*, Stapedem eruant, & amiculum illud perforent, quò

H 2 per-

apicê Seſamoeideô ‡ *protenſi*, validè ſuam ad petram, *ſuum velut ad Ephippium*, adalligatur. Iſtis tandem omnibus & ſingulis accedunt & illæ Muſis gratiſſimæ ſolitudines, quas per univerſum auris *labyrinthum* captant, & in quas profectò ſi ulteriùs penetrarem, jurê meritóque vererer, ne filô

perfoſſô, nihil niſi Stapedis *cavum*, ejúſque *Strias*, (*paucis notas*,) cernere eſt.

‡ Quàm ineptè *quartum* iſtud *oſſiculum* vel *cochleari*, vel *ſquamæ piſcis*, compararent, ejus *ſolidâ* liquet, globoſáque ſubſtantiâ. Et quàm mendaciter rurſus, id Sibi vindicet ὁ Δεῖνα, *cui plauſerunt Amici*, ex *Columbô* patet. Is etenim, (*antequam noſter ὁ δεῖνα vagiret in cunis*,) id oſſiculi deſcripſit*, *capituli rotundi* nominê, quod aptiùs *Seſamoeideum apicem* dixi, utpote quia *colorê*, *figurâ*, & *ſoliditate*, (molê verò nequaquam) *oſſa* refert *Seſamoeidea*.

* Lib. de Oſſ. I. Cap. VII. pag: 27. Edit: Ven. M. D. LIX.

filô Ariadnæô carens Ego, egreſſum exinde quæritarem fruſtra, atque ſic interea loci occaſio ſeſe mihi ſubduceret Vobis demonſtrandi, *Spectatores curioſiſſimi, atque Dei tot mirabilium ſtudioſiſſimi*, quæ Vobis demonſtranda mihi incumbunt, ſi priùs hujuſce cadaveris compagem univerſam in *trucum* & *artus* diviſero; atque rurſum *truncum* diſpeſcuero in † &c.

† Iſtud certè τὸ &c. addidi meritò. Aliàs namque, tota nunc delineanda foret ὁλομελία, quam Anatomês meæ Ἐγχειρήσει publicâ primâ, (*Singulis iteratâ diebus matutinis* atque *veſpertinis*, *à* 3. *Feb: in* 3. *Martii* 1672.) & *reſolvi*, & *enarravi*. Tanta autem ſcriptio onus excreſceret in ἀμαξιαῖον, & molê ſuâ Lectorem omnem abſterreret. Nunc enim, *ſi unquam*, μέγα βιβλίον, μέγα κακόν. Et exinde fit ut Neotericorum *Epitomis* totus mutiletur homo; & *ingentia*,

 ſed

ſed *completa* atque *mirifica*, jaceant *Galenica* de Partium uſû *Volumina*.

O quàm pauci, *Carneadis Academici morê*, ſuperiora corporis *Oeteô* repurgant *Elleborô*: Aliàs namque, mens ipſis tam læva non foret Scriptores in Optimos.

F I N I S.

Καὶ εἴτε πάσχει ἓν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. I *Cor*. XII. *verſ*. 26.

Ξύῤῥοια μία· Ξύμπνοια μία· Ξυμπάθεα πάντα.

Hipp: Lib: II. τροφῆς.

IN

Clariſſimi, Doctiſſimique

V I R I

D. C A R O L I
DRELINCURTII

Præludium Anatomicum.

Ἀενάου δαίδαλμα Θεοῦ βροτὸν
ἔμμεναι ἄνδρα
Θεσπεσίων βίβλοι μαρτυρέουσι
Σοφῶν.
Τίπτ' ἀπορεῖς; ἴθι δεῦρο· ΔΡΕΛΙΓ-
ΚΟΥΡΤΟΣ τόδε φαίνει,
Ἐνθάδε μὲν καλάμῳ, ἐν δὲ χο-
λαῖς παλάμῃ,

P. Geesteranus,

M.D. νῦν ἐν Ἁγίοις.

ALIUD.

Eia Deum laudate! Homo plaſma & imago Jehovæ eſt ;
Et ſacer è Cœlo ſpiritus iſte venit.
Vera negas? & vana cati figmema cerebri
Credis? at hunc tripodem conſule, certus eris.
Heic CAROLUS *Pythiis potiora Oracula pandit;*
Téque docet Temet *noſcere, & , inde* Deum.

IDEM,

Νῦν ὁ Μακαρίτης.

AD

Curioſiſſimum, Expertiſſimum,
Sagaciſſimúmque

VIRUM

CAROLUM DRELINCURTIUM,

Medicum Regium in Galliis;

NEC-NON

Leidenſem Profeſſorem Practicum & Anatomicum:

Microcoſmum cum Macrocoſmo in ſuo Panegyr. Microcoſm. graphicè comparantem.

Artificem Natura Deum rotat undique Mundi.
  Exprimit in minimis Ectypon Orbis homo.
Seu juvat oſſa, baſes & firmamenta: Medullæ
  Seu tibi purpureo crypta colore placet.
Seu Suggrundarum mucoſa Ligamina luſtras
  Et motu faciles lubricitate vias.
Seu quadringentos ultra rimare Lacertos
  Mirificos Cauda, Tendine, Ventre, Poris.
Tro-

Trochlea; Crena; Fibræ; nervoſaq; corpora; Funes;
Motibus innumeris membra movenda trahunt.
Quò feror Ecſtaticus deſcribere Viſcera, Nervos,
Arterias, Venas? Spiritus ipſe ſtupet.
Solis opus, Cœlumque, Salũ, Terrramq; loquuntur
Cor; Cerebrum; Sanguis; Muſculus; Oſſa; Tubi.
Quid, perfecta licet, memorem Simulacra tuorum
Maxime Praxiteles; vel Polyclete Deûm?
Te miror celebroque Deum, qui Numine tanto,
Mentibus infuſis, corpora noſtra creas.
Quocunque aſpiciam Deus admirande videris;
Et Microcoſmo maximus Orbis ineſt.
Sunt Montes; Valles; Decliva; Acclivia; Colles;
Colliculi; Rivi; Flumina; Gemma; Petræ.
Hæc duce Naturæ Libro, non judice vulgô
Quàm ſibi conveniant, Carole, ritè doces.
Pondus ineſt verbis, linguæ facundia; Membra
Noſtra ſecas mirâ dexteritate manûs.
Sic renovata canent Te noſtra Theatra per Orbem
Nec dabit applauſus docta Corona leves.

Jacobus Vallan,
Amſtelædamenſis.
M. D.

*Nunc Medicinæ Profeſſor
Ultrajectinus.*

A D

Nobiliſſimum & Excellentiſſimum

V I R U M

C A R O L U M
DRELINCURTIUM,

Medicum Regium in Galliis;

N E C - N O N

Profeſſorem Practicum & Anatomicum Lugduni in Batavis.

Cum mirificam Cadaveris Humani telam, Loco publico, frequenti ſed Docta concione, artifici & laborioſâ manu, vertente *Februario*, retexuiſſet.

A C C L A M A T I O.

Quis plauſus medico recens Theatro
Surrexit! modò quid meas ad aures
Advolvit, tacitumque ſerpit omen;
In Te fixa oculis ſtupet corona,
Miratrixque tuo tenetur ore,
DRELINCURTE, *ſagax reſector alvi*
Humanæ, minimi explicator orbis:

Te

Te vultu ſequitur favens euntem
Per ſummi latus inferique ventris,
Et celata frequente carne vaſa.
Ferri continuò, tuumque cœpit
Auguſtâ radiare luce nomen;
Ex quo rara ſemel loquaxque dextra.
Ignotos uteri ſinus fateri,
Perplexoſque coaguli receſſus
Oſtentare Choro ſuo laborat.
Quis ſenſus fuit ille! quæ libido
Rimandique calor, Galene! *quòd nec*
Torpentes retinere bruma palmas,
Nec laſſare Viri gelata membra
Molimen potuere: quis morantem
Aufert æſtus! ut improbo labore
Et nullis imitabili, meatus
Veſtigare minutulos fibrarum
Unus ſuſtineat. Satis litatum
Zelo, vir generoſe! dum pererrat
Omnes Luna vices, reditque vultus
Idem; dum, tua quæ docere dextra
Cunctatur, ſubito revelat aura
De pulmone rejecta fiſtuloſo;
Aut ſtillans aperit liquoris unda,
Et latè loca cærulo colore

Signat

Signat conſpicienda ſole nullo.
Jam dudum celebris ſonabat oris
Dos facunda tui, CAROLE! *ſed cum*
Emunctæ caveæ placere cœpit
Indefeſſa manus, ſtupore quanto
Hæſit, quàm bene multa ruminavit!
Sic liquit mera ſepiam tabentem
Ærugo, invidiæ cruorque miſſus.
Iſti, quos malus abſtuliſſe viſus
Eſt error, tibi deferunt honores
Nunc ſummos, oculis & irretortis
Inſignis tuo ab ore turba pendet.
Te jam præcipuum colunt ſecantum,
Te Myſtam Medici, Jubarque Phœbi,
Quo nil promtius eruditiusque.
Sed, quod dicere non queo, loquetur
Lucubrata tibi gravi Camænâ
Pro me pagina; Te manet ſeneſcens
Fato nomen, anuſque fama dicet.

J. N. PECHLIN,
M. D.

Nunc Medicinæ Profeſſor
Kilonienſis.

Ejusdem ad Eundem.

Huc, huc, Phillyrida, referte greſſum,
Hìc, quam finxit ovans luto Prometheus,
Compagem manus Artifex refingit;
Et dum Numen ineſſe monſtrat illi,
Longè major ineſt Deus Secanti.

Alia.

Non ſic Democritus probare dextram
Abdera potis eſt ineptienti;
Non æque bene ſuſtinere partes;
Drelincurte, *Secantis alter, aut in*
Humanæ penetrale molis ire;
Non, ſi Centimanus Gyges, vel Argus
Sexcentûm ferè luminum fuiſſet.

FINIS.